

Sprawozdanie z działalności
Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
za okres 01.01.2022 – 31.12.2022

1. FUNDACJA ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

Adres siedziby: ul. M. Kopernika 17, 00-359 Warszawa

Data wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym: 15.04.2008

KRS: 0000303048

REGON: 141382050

Członkowie Zarządu: Prezes – Pan Jacek Królikowski

2. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ, OPIS GŁÓWNYCH ZDARZEŃ:

Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (FRSI) pomaga mieszkańcom małych miejscowości korzystać z możliwości nowych technologii. W efekcie mają oni dostęp do praktycznej wiedzy. Uczą się rozwiązywać konkretne problemy swoich społeczności i realizować ich aspiracje. Twórczo poszukują nowych pomysłów i wspólnie je realizują. Fundacja dociera do swoich odbiorców poprzez biblioteki i organizacje pozarządowe. Jej pierwszym zadaniem była realizacja ogólnopolskiego [Programu Rozwoju Bibliotek](#) – przedsięwzięcia Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności (PAFW), które w latach 2009-2015 było wspierane przez Fundację Billa i Melindy Gatesów. Dzięki Programowi tysiące bibliotek publicznych w małych miejscowościach pełni rolę lokalnych centrów aktywności, gdzie mieszkańcy spędzają czas, rozwijają zainteresowania, zdobywają nowe umiejętności i wspólnie działają. FRSI prowadzi także inne projekty wspierające rozwój lokalny z wykorzystaniem nowych technologii, m.in. [Sektor 3.0. Nowe technologie lokalnie](#), także skierowane do szkół, np. [Lekcja:Enter](#) (jako partner dla Fundacji Orange). Więcej informacji: <http://frsi.org.pl>.

Rok 2022 był piętnastym rokiem działalności FRSI. Na dzień 31.12.2022 r. Fundacja zatrudniała 18 osób (tyle samo co w roku poprzednim według stanu na koniec grudnia 2022 r.). Firma Perfectum-Audit Doradcy Finansowo-Księgowi Sp. z o. o. kontynuowała obsługę księgowości i spraw kadrowo-płacowych Fundacji, natomiast radczyni prawna Pani Ewa Marciniak-Mikulewicz kontynuowała prowadzenie spraw prawnych Fundacji.

W 2022 r. odbyły się dwa posiedzenia Rady Fundacji. Rada udzieliła absolutorium z wykonania obowiązków przez Zarząd za rok 2021 oraz powołała Prezesa Zarządu Jacka Królikowskiego na następną trzyletnią kadencję. Ponadto Członkowie Rady zatwierdzili sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Fundacji za rok 2021, przyjęli roczny plan działania i plan finansowy na rok 2022, a także dokonali wyboru audytora do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za rok 2021 i udzieli konsultacji Zarządowi w zakresie zmian w statusie Fundacji dotyczących możliwości prowadzenia działalności gospodarczej.

Najważniejsze działania podjęte przez FRSI w 2022 r.

Istotnym czynnikiem wpływającym na działania FRSI w 2022 r. była wojna w Ukrainie. Sytuacja ta zmusiła nas do szybkiej zmiany priorytetów i pilnego poszukiwania finansowania na działania skierowane do uchodźców, Zakończyło się to sukcesem na poziomie operacyjnym (grant w wysokości ok. 1,1 mln \$ z Save the Children), ale wyzwaniem pozostaje brak polityki migracyjnej na poziomie państwa. Powoduje to, że nasze działania nie mogą wpisywać się w konkretne, określone cele i być koordynowane np. z instytucjami publicznymi. Brakuje też finansowania na działania integracyjne ze strony polskich instytucji.

Pracownicy FRSI kontynuują pracę w sposób hybrydowy. Rok 2022 był pierwszym pełnym rokiem, w którym funkcjonował w Fundacji elektroniczny system obiegu dokumentów (ESOD), do którego są wprowadzane zamówienia, umowy, faktury i rachunki a także w którym następuje m.in. pełen proces akceptacji dokumentów finansowych. System służy także do akceptacji delegacji pracowników oraz ich urlopów/nieobecności. System ten został wdrożony w Fundacji pod koniec 2021 r. dzięki darowiźnie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności (PAFW) na przeciwdziałanie skutkom pandemii.

Realizowane przez FRSI szkolenia i konferencje w dużej mierze były organizowane w formie zdalnej.

W 2022 r. w wydarzeniach zorganizowanych przez FRSI uczestniczyło łącznie ok. 35.400 osób, w tym ok. 2350 osób w 9 konferencjach (w tym 6 stacjonarnych), 3.045 w warsztatach (174 warsztaty, w tym 115 online), ok. 18.400 w transmisjach online (6 transmisji w serwisie Facebook), ok. 11.100 w webinarjach (84 webinarjów), ok. 1.150 w 97 superwizjach; 889 osobom udzielono konsultacji/doradztwa.

PROGRAM ROZWOJU BIBLIOTEK

program
rozwoju
bibliotek

Po zakończeniu, w marcu 2015 r., zasadniczej fazy Programu Rozwoju Bibliotek (PRB) wspieranej przez Fundację Gatesów, zgodnie z pierwotnymi założeniami, FRSI kontynuuje wybrane działania wspierające trwałość efektów programu, będące elementem wypracowanej wspólnie z PAFW i Fundacją Gatesów strategią trwałości PRB. Główne założenia strategii to

wspieranie wykorzystania nowych technologii w ofercie bibliotek oraz ich funkcjonowaniu, wzmacnianie potencjału zespołów bibliotekarzy poprzez sieciowanie bibliotekarzy oraz zapewnianie im dostępu do nowatorskich i nieszablonowych inicjatyw prowadzonych przez biblioteki, a także rozwijanie umiejętności rzeczniczych pracowników bibliotek czy wspieranie współpracy bibliotek z lokalnym środowiskiem. Środki na te działania pochodzą przede wszystkim od PAFW.

Zasadnicza faza Programu składała się z czterech komponentów: (i) wyposażenia bibliotek w sprzęt informatyczny; (ii) szkoleń dla bibliotekarzy; (iii) wzmacniania instytucji środowiska bibliotecznego; (iv) promocji bibliotek. Programem zostało objętych łącznie 3.808 placówek bibliotecznych (bibliotek gminnych wraz z filiami) z 1.256 gmin wiejskich i małych miast z całej Polski, co stanowi blisko 60% placówek bibliotecznych położonych na tych obszarach. Nabór bibliotek został przeprowadzony w formie ogólnopolskiego konkursu zgłoszeń w trzech rundach: w 2009 r. (610 bibliotek gminnych, ponad 1 800 placówek), w 2011 r. (498 bibliotek, niemal 1 500 placówek) i w 2013 r. (149 bibliotek gminnych, ponad 480 placówek). Łączny budżet zasadniczej fazy Programu wspieranego przez Fundację Gatesów wynosił ok. 33,2 mln USD. Archiwum działań zasadniczej fazy Programu znajduje się na stronie: <http://programrozwojubibliotek.org/>, natomiast jego podsumowanie - publikacja "[Biblioteka! Więcej niż myślisz. Sześć lat Programu Rozwoju Bibliotek](#)". Polecamy także lekturę raportu pt. "[Do czego służą biblioteki?](#)" z badania wpływu Programu na użytkowników bibliotek.

Poniżej przedstawiamy najważniejsze działania zrealizowane w ramach PRB w 2022 r.

4. runda Programu Rozwoju Bibliotek

program
rozwoju
bibliotek
4. RUNDA

4. runda Programu Rozwoju Bibliotek (4PRB) stanowiła kompleksowe wsparcie dla 250 placówek bibliotecznych (w tym 79 bibliotek głównych i średnio 3 filie każdej z bibliotek głównych) oraz ok. 300 bibliotekarzy. Obejmowało ono zarówno rozwój instytucjonalny bibliotek, jak i opracowanie nowej oferty usług odpowiadających na aktualne potrzeby mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem usług, które mogą być dostarczane online. W szkoleniach i doradztwie dla nowych bibliotek brały udział biblioteki a także liderzy (dyrektorzy, bibliotekarze-trenerzy), którzy uczestnicząc w poprzednich rundach Programu, wyróżnili się zaangażowaniem i osiągnięciami. Trwałość działań wzmacniało m.in. włączanie uczestników 4. rundy do istniejących już sieci współpracy takich jak LABIB (liderzy, trenerzy, innowatorzy pracujący w bibliotekach) czy „Grupa InicjaTyWy” (dyrektorzy prowadzący grupy wsparcia dla innych dyrektorów z okolicznych bibliotek).

W 2022 r. min.:

- w marcu 2022 r. zakończono realizację pierwszego etapu wsparcia szkoleniowego dla uczestników Programu, tzn. odbyły się ostatnie warsztaty w ramach szkoleń podstawowych (warsztaty planowania pracy biblioteki). W efekcie warsztatów każda biblioteka stworzyła „Plan Rozwoju Biblioteki” składający się z opisu diagnozy lokalnej, zrewidowanej misji i wizji instytucji, zdefiniowanych celów rozwojowych na najbliższy czas dla biblioteki oraz opisu pomysłów na nowe usługi/działania, które biblioteka wdroży próbując odpowiedzieć na wyniki diagnozy lokalnej. Każda instytucja uczestnicząca w 4PRB mogła skorzystać z 6 godzin indywidualnych konsultacji z trenerami poświęconych diagnozie i planowi rozwoju biblioteki;
- również w marcu zakończyły spotkania grupy wsparcia dla dyrektorów/dyrektorek bibliotek prowadzone przez członkinie Grupy InicjaTyWy. Ostatnie spotkanie było jednocześnie zaproszeniem do dołączenia do Grupy InicjaTyWy w czerwcu 2022 r. oraz otwarcia nowych lokalnych grup wsparcia dla liderów bibliotecznych;
- zrealizowano 7 webinarów: 14.01.2022 r. pt. „Co za nami, co przed nami w 4. rundzie PRB?”, 24.02.2022 r. webinarium pt. „Projektowanie usług krok po kroku”, 18.03.2022 r. pt. „Rzecznictwo w praktyce”, 31.03.2022 r. pt. „Ewaluacja w praktyce”, 15.09.2022 r. pt. „Ostatnia prosta!”, 24.09.2022 r. pt. „Jak zorganizować dobre spotkanie sieciujące dla bibliotek w regionie” oraz 14.12.2022 pt. „Wnioski z ewaluacji” (wszystkie nagrania są dostępne na kanale FRSI w serwisie YouTube);
- we współpracy z badaczami związanymi z Centrum Wyzwań Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego, W. Wilkiem i P. Zalewskim przeprowadzono ewaluację jakościową 4PRB. W ramach ewaluacji zorganizowano dwa webinaria, wywiady pogłębione i fokusowe z osobami trenerskimi i uczestniczącymi w Programie.
- od marca do listopada 2022 r. zorganizowano 40 szkoleń specjalistycznych w 23 tematach wspierających zespół biblioteki, bibliotekę jako instytucję i pomagające rozwijać jej ofertę biblioteki. Szkolenia odbyły się w formie stacjonarnej (9) i online (27) i wzięło w nich udział ok. 300 bibliotekarzy i bibliotekarek;
- na przełomie maja i czerwca - w 5 terminach - odbyły się stacjonarne spotkania sieciujące uczestników 4.PRB w trzech lokalizacjach: Poznaniu, Sopocie i Krakowie. Każde ze spotkań było połączone ze stacjonarnym szkoleniem specjalistycznym poświęconym wzmacnianiu aktywnych postaw bibliotekarzy. Drugi dzień spotkania sieciującego był poświęcony prezentacji nowych usług bibliotecznych opracowywanych w ramach warsztatów PRB w metodologii *service design* oraz konsultacji ich założeń w ramach paneli eksperckich, a ostatnia część spotkania była poświęcona na interaktywną wymianę doświadczeń i sieciowanie pomiędzy instytucjami i ludźmi. Ankiety ewaluacyjne pokazały jak istotne w Programie są spotkania na żywo towarzyszące programowi szkoleniowemu - cytat: *„Bardzo cieszę się, że w końcu mogliśmy spotkać się na żywo. Zapamiętam wiele pomysłów i inspiracji, które być może wykorzystam w swojej pracy”*;
- w czerwcu 2022 r. dyrektorzy bibliotek biorących udział w Programie mogli dołączyć - w ramach

otwartej rekrutacji - do Grupy InicJaTyWy. W rezultacie 7 (na 13) nowych członków_kiń Grupy InicJaTy Wy to uczestnicy 4PRB;

- w okresie wakacyjnym biblioteki uczestniczące w 4PRB rozpoczęły wdrażanie nowych usług bibliotecznych opracowywanych w ramach warsztatów PRB w metodologii *service design* i prezentowanych podczas spotkań sieciujących;
- w październiku zorganizowano trzydniowy warsztat stacjonarny z przywództwa dla dyrektorów i dyrektorek biorących udział w Programie. Tematem warsztatu, który poprowadzili M. Wroński i A. Lewandowski, było przywództwo służebne. Program warsztatu został skonsultowany z grupą Inicja InicJaTyWy. W warsztacie wzięło łącznie udział 70 osób (5 grup szkoleniowych);
- w ostatnim kwartale 2022 r. zorganizowano konkurs "Co POTRZEBA?" na najlepiej zaprojektowaną usługę w 4PRB. Z ponad czterdziestu zgłoszeń komisja konkursowa nagrodziła łącznie trzy biblioteki: Gminną Bibliotekę Publiczną w Pawonkowie za skierowaną do młodzieży usługę "Świat Mangi" (I miejsce i 10 tys. zł), Gminną Bibliotekę Publiczną im. Leona Roppla w Luzinie za usługę skierowaną do społeczności "Baza Natura" (II miejsce i 6 tys. zł.) i Miejską Bibliotekę Publiczną w Kamiennej Górze za skierowaną do osób ze specjalnymi potrzebami usługę "Jak się czujesz?" (III miejsce i 4 tys. zł); wyróżnienia otrzymały 4 biblioteki przyznając im nagrody w wysokości 1 tys. zł;
- w listopadzie i grudniu biblioteki rozpoczęły organizację spotkań sieciujących dla bibliotek z regionu, które były poświęcone m.in. korzyściom płynącym z udziału w programie rozwojowym;
- 9 grudnia odbyło się spotkanie online zamykające 4 PB, podczas którego wystąpił prof. T. Stawek z wykładem nt. "Jak dobrze kończyć?", wokalistka E. Szulińska z warsztatem wokalnym i wystąpieniem wzmacniającym zabieranie przez kobiety głosu w przestrzeni publicznej oraz A.D. Kwitkowska, która poprowadziła warsztat z kreatywnego pisania. W spotkaniu wzięło udział ok. 200 osób;
- powstał spot podsumowujący 4PRB i promujący Program, który będzie wykorzystywany w rekrutacji do 5 rundy PRB (link: <https://www.youtube.com/watch?v=UU2K95CXWA0>).

Utrzymywanie i rozwijanie portalu Labib

Od 2012 r. FRSI prowadzi portal społecznościowy www.labib.pl stworzony dla bibliotekarek i bibliotekarzy nastawionych na wymianę praktycznej wiedzy płynącej z doświadczenia, szukanie inspiracji do działania i nawiązywanie kontaktów zawodowych. Zawartość portalu tworzą jego użytkownicy - można umieszczać tam artykuły i scenariusze działań, a także uczestniczyć w dyskusjach na forum i wysyłać wiadomości pomiędzy użytkownikami portalu. Za pomocą portalu labib.pl promowane są również projekty adresowane do środowiska bibliotecznego, w tym działania realizowane przez Stowarzyszenie LABiB. Portal labib.pl jest na bieżąco utrzymywany i rozwijany przez FRSI.

W 2022 r. FRSI we współpracy ze Stowarzyszeniem LABiB przeprowadziło kolejną edycję "12 miesięcy tematycznych z portalem labib.pl" związanych z zagadnieniami interesującymi dla środowiska bibliotekarzy. Każdy miesiąc to inny temat, a wśród nich są: m.in.: eko-biblioteka, gry bez prądu, podchody w terenie, biblioteka otwarta dla osób z niepełnosprawnościami (WCAG 2.1) czy popkultura międzypokoleniowa w bibliotece (komiksy japońskie). W 2022 r. w ramach edycji odbyło się 12 webinarium – łączna liczba osób uczestniczących to 1.203. Link do playlisty z nagraniami z 2022 r. na kanale FRSI w serwisie Youtube: <https://youtube.com/playlist?list=PLHtrID03dElcIyf7GnLGxqd5uB5-H71Ei>.

Łączna liczba zarejestrowanych użytkowników portalu na koniec 2022 r. to 5.084 osób (w 2022 r. przybyło 268 osób). Łączna liczba opublikowanych scenariuszy to 818 (wzrost o 164). Łączna liczba opublikowanych artykułów to 1.128.

W latach 2021-2022 portal labib.pl był również intensywnie wykorzystywany w ramach 4PRB. Wszyscy uczestnicy 4PRB są zobowiązani do założenia konta na portalu labib.pl, a platforma służąca do

zarządzania 4. rundą (Wirtualny Segregator PRB) jest powiązana z labib.pl, np. wykorzystuje funkcjonalność zamkniętego forum.

Grant dla Stowarzyszenia Labib

FRSI kontynuuje wspieranie sieci aktywnych i gotowych do dzielenia się wiedzą bibliotekarek i bibliotekarzy w ramach sieci LABiB, utworzonej w 2012 r. LABiB był programem liderkim opartym na cyklicznych spotkaniach i działaniach podejmowanych przez jego uczestników na rzecz środowiska bibliotecznego. W 2018 r. zostało powołane do życia Stowarzyszenie LABiB, które jest kolejnym krokiem do profesjonalizacji działań i usamodzielnienia grupy LABiB. FRSI podpisało ze Stowarzyszeniem LABiB na lata 2021-2022 umowę grantową, dzięki której Stowarzyszenie kontynuuje i rozwija projekty rozpoczęte w latach ubiegłych, w tym BiblioLABy - regionalne spotkania bibliotekarzy służące wymianie doświadczeń, projekt "Praktyka dla praktyka" oraz konkurs "Re-animuj się", dzięki któremu lokalne biblioteki mogą wygrać warsztaty z ekspertami. Stowarzyszenie LABiB stara się pozyskiwać również środki z innych źródeł, aby w pełni móc zrealizować powyższe projekty.

W kwietniu 2022 r. ogłoszona została 7. edycja konkursu "Re-animuj się", w ramach którego biblioteki mogą wygrać dwudniowe szkolenia prowadzone przez bibliotekarzy – praktyków, Ambasadorów Stowarzyszenia LABiB. Nagrodami w konkursie było 13 dwudniowych szkoleń w 13 tematach, m.in. biblioteka opowieści, jak angażować czytelników aby stali się ambasadorami biblioteki czy jak zorganizować lokalny minikonwent - opis wszystkich warsztatów znajduje się pod linkiem: <https://labib.pl/artikuly/pokaz/1697>. W związku z ogromnym zainteresowaniem bibliotekarzy konkursem (171 zgłoszonych bibliotek), niektórzy ambasadorzy postanowili nagrodzić warsztatami więcej niż jedną placówkę biblioteczną, realizując warsztat w dodatkowej placówce na własny koszt (2 dodatkowe warsztaty online dla 4 bibliotek). 13 dwudniowych warsztatów było zorganizowanych stacjonarnie lub online i wzięło w nich udział 205 bibliotekarzy i bibliotekarek (4 warsztaty okresie czerwiec – wrzesień; 9 warsztatów w okresie październik-listopad). Na realizację projektu Stowarzyszenie LABiB otrzymało dodatkowe środki w wysokości 20.000 zł w ramach programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego "Partnerstwo dla książki".

W czerwcu 2022 r. została ogłoszona 6. edycja projektu "Praktyka dla praktyka" skierowanego do bibliotekarzy oraz pracowników bibliotek publicznych. Projekt ma na celu umożliwienie rozwoju zawodowego m.in. poprzez zdobywanie doświadczeń w trakcie wymiany pracowniczej organizowanej przez biblioteki. Wymiana polega na wysłaniu pracownika do pracy w bibliotece partnerskiej na 5 dni roboczych i przyjęciu na jego miejsce osoby o podobnych kwalifikacjach na „zastępstwo”. Za realizację Programu, merytoryczne przygotowanie i rozliczenie finansowe odpowiedzialne jest Stowarzyszenie LABiB (współorganizatorzy/biblioteki partnerskie: MBP w Gdyni, WBP w Krakowie, BP Gminy Nieporęt, FRSI). Biblioteki partnerskie zaoferowały stanowiska praktyków, opisując szczegółowo stanowisko pracy i zakres zadań realizowanych w danej bibliotece - były stroną zapraszającą do udziału w projekcie. Nabór do projektu trwał w dniach 6-30.06.2022 r. Przesłano łącznie 16 zgłoszeń do uczestnictwa w wymianie. W lipcu biblioteki partnerskie dokonały wyboru spośród zgłoszeń zapraszając do udziału: WBP im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny w Olsztynie, MBP w Sopocie oraz MBP w Szczecinie. Wyniki zostały ogłoszone w lipcu br. W 2. połowie roku w wymianie w 2022 r. wzięło udział 6 bibliotekarzy/bibliotekarek.

Cykl BiblioLABów (lokalnych zjazdów bibliotekarzy) planowany na jesień 2022 r. odbył się w formule hybrydowej w 6 województwach: małopolskie, mazowieckie, śląskie, zachodniopomorskie, łódzkie, pomorskie. Tematyką przewodnią BiblioLABów było hasło „Re-Aktywuj Relacja” - stawianie na budowanie i odbudowywanie relacji ze społecznością i swoim zespołem. Cykl spotkań otworzył 11.10.2022 r. wykład online pod tytułem „Jak budować relacje transgraniczne w bibliotekach?” prowadzony przez M. Lesner, w którym wzięły udział 64 osoby. Dwa BiblioLABy (w Piasecznie i Gdyni) zostały połączone z Kongresem Bibliotek i odbyły się 23 listopada. Pozostałe 4 spotkania odbyły się w październiku i listopadzie. łącznie w spotkaniach stacjonarnych uczestniczyło 267 uczestników (małopolskie - 30 osób, mazowieckie - 120 osób, łódzkie - 26 osób, śląskie - 21 osób, pomorskie - 40 osób, zachodniopomorskie - 60 osób). Stowarzyszenie złożyło w ramach programów MKDIN projekt na kontynuację BiblioLABów w 2023 r.

Wsparcie dla Grupy InicJaTyWy

Działanie jest kontynuacją wsparcia dla dyrektorek i dyrektorów bibliotek - absolwentów programu "Kieruj w dobrym stylu" (zakończony w grudniu 2015 r.; umowa B133/2013/PLN) i nosi nazwę "Grupa InicJaTyWy". W jego ramach w 2016 r. inicjatorzy i inicjatorzy spotkań lokalnych grup dyrektorów stworzyli ok. 20 takich grup niemal w całej Polsce (umowa B173/2017/PLN). Grupy te służą dzieleniu się wiedzą i doświadczeniami oraz wspólnemu rozwiązywaniu problemów, jakie napotyka osoby zarządzające bibliotekami. W edycji projektu objętej umową B188/2019/PLN brało udział 20 osób.

Od początku obecnej edycji projektu pracowaliśmy z 16 osobami, każda z nich prowadzi własną grupę lokalną; w czerwcu 2022 r. do Grupy dołączyło kolejne 13 osób. Grupa InicJaTyWy spotyka się regularnie (średnio co 3-4 tygodnie) na superwizjach ogólnopolskich online, podczas których omawiane są bieżące wyzwania i sprawy związane zarówno z funkcjonowaniem Grupy i lokalnych grup dyrektorskich, jak i bibliotek, którymi zarządzają członkinie i członkowie Grupy. Utworzona w marcu 2021 r. grupa na Facebooku "Kieruj w dobrym stylu! Sieć dyrektorek i dyrektorów bibliotek" (grupa prywatna, <https://www.facebook.com/groups/128014099277784>) liczy obecnie już 359 osób; padają na niej liczne pytania i odpowiedzi związane z zarządzaniem i funkcjonowaniem bibliotek.

W 2022 r. Grupa InicJaTyWy:

- zorganizowała (przy wsparciu FRIS) dwa Fora dyrektorów i dyrektorek: „Nie daj się wypalić” (18.01.2022 r.) oraz „Na dyrektorskich papierach” (21.06.2022 r.); w każdym wydarzeniu uczestniczyło 100-120 osób na platformie Zoom, a kolejne ok. 100 osób brało udział w transmisjach sesji plenarnej na Facebooku;
- spotkała się stacjonarnie na spotkaniach ogólnopolskich: w Busku-Zdroju (23-24.05.2022 r.) oraz w Brusach (1-3.12.2022 r.);
- latem wzięła udział w dwóch superwizjach regionalnych.

Pięć przedstawicielek Grupy InicJaTyWy prowadziło też od jesieni 2021 r. do wczesnej wiosny 2022 r. grupy wsparcia dla dyrektorek i dyrektorów 4. rundy PRB.

W 2. połowie 2022 r. członkinie i członkowie Grupy InicJaTyWy pracowali nad powołaniem stowarzyszenia. Odbył się warsztat strategiczno-komunikacyjny (online: 25, 26.08 i 8.09), spotkanie dotyczące dalszych prac nad stowarzyszeniem (stacjonarnie, 3.10 w Warszawie), trwały też prace w mniejszych podgrupach roboczych..

Spotkanie założycielskie Stowarzyszenia Dyrektorek i Dyrektorów Bibliotek INICJATYWY odbyło się 1.12.2022 r. w Brusach. Wzięło w nim udział 20 członkiń i członków Grupy InicJaTyWy. Podczas spotkania został przyjęty statut oraz wyłoniono pięciosobowy Zarząd Stowarzyszenia (w tym: prezeskę A. Borkiewicz oraz wiceprezesa D. Domańskiego) i trzyosobową Komisję Rewizyjną. Stowarzyszenie zostało wpisane do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej z dniem 12.01.2023 r.

Pod koniec 2022 r. opracowana również została identyfikacja graficzna Stowarzyszenia Dyrektorek i Dyrektorów Bibliotek INICJATYWY (logo Stowarzyszenia opracowane poprzez modyfikację logo Grupy InicJaTyWy, a także: księga znaku oraz wzory i szablony materiałów komunikacyjnych).

Kontynuowanie wsparcia dla inicjatywy „Rozmowy przy wspólnym stole”

ROZMOWY
PRZY WSPÓLNYM
STOLE

Projekt „Rozmowy przy wspólnym stole” jest prowadzony przez FRIS od kwietnia 2018 r. Pierwsza edycja projektu (realizowana do końca lutego 2019 r.) była finansowana ze środków Funduszu Obywatelskiego zarządzanego przez Fundację dla Polski. W jej ramach opracowano i przetestowano metodologię spotkań obywatelskich w bibliotece, tak aby odbywały się w atmosferze szacunku, zaufania i zrozumienia, nawet jeśli

dotyczą trudnych lub kontrowersyjnych tematów. W latach 2019 - 2020 r. druga edycja projektu była realizowana ze środków umowy B188/2019/PLN. W pierwszej edycji uczestniczyło 21 bibliotek, w drugiej - 17. W jego ramach są realizowane będą webinaria pomagające moderatorkom i moderatorom w prowadzeniu rozmów na ważne dla ich społeczności, a czasem jednak budzące kontrowersje, tematy.

W 2022 r. przeprowadzone webinaria poświęcone:

- rozmowom o wojnie („Jak rozmawiać o wojnie?” - 16.05.2022 r.; ekspertka: D. Brzezińska - psycholożka, trenerka i animatorka społeczna; 31 osób uczestniczących i 74 wyświetlenia jw.);
- partnerstwie w rodzicielstwie („#TeamRodzina – o partnerstwie w rodzicielstwie”)- 7.09.2022 r.; ekspertka: J. Włodarczyk; łącznie 34 osoby uczestniczące i 52 wyświetlenia jw); do współorganizowanej przez FRSI i Fundację Share the Care akcji #TeamRodzina towarzyszącej webinarium zgłosiło się 29 bibliotek, które prowadziły w swoich społecznościach rozmowy na temat partnerstwa w rodzicielstwie lub spotkania dla ojców z dziećmi.

07.12.2022 r. odbyło się online “Tematy ważne i budzące emocje – jak o nich rozmawiać w bibliotece?”, które stanowiło podsumowanie projektu. W pierwszej części spotkania o swoich doświadczeniach związanych z moderowaniem rozmów opowiedziała M. Mól z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Mińsku Mazowieckim. W drugiej części spotkania rozmowę o tym, czy warto poruszać w bibliotece tematy ważne i budzące emocje, prowadziła A. Miodyńska - trenerka związana z projektem. W spotkaniu wzięło udział 21 osób, a nagranie jego pierwszej części ma obecnie 52 wyświetlenia.

Jako dodatkowe webinarium w ramach działania zostało też zrealizowane otwarte dla wszystkich chętnych webinarium „Standardy ochrony dzieci w bibliotece” (16.11.2022 r.). Radczyni prawna K. Katana z Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę opowiedziała o tym, czym są standardy ochrony dzieci i jak je wdrożyć w bibliotece, a także przygotowała wzór polityki ochrony dzieci dla bibliotek. W spotkaniu wzięło udział 55 osób, a jego nagranie ma obecnie 112 wyświetlenia.

Wszystkie webinaria są dostępne na portalu biblioteki.org oraz kanale FRSI w serwisie Youtube.

„Nie siedź! Siecuj!” – wsparcie dla regionalnych sieci bibliotecznych

Celem działania jest wsparcie regionalnych sieci bibliotekarzy i bibliotek działających przy 13 wojewódzkich bibliotekach publicznych (WBP), które nie brały udziału w pilotażu projektu “Nie siedź! Siecuj!”, np. dyrektorek i dyrektorów bibliotek, bibliotek powiatowych, bibliotekarek i bibliotekarzy pracujących w oddziałach dziecięcych oraz poszerzenie sieci współpracy pracowników działów instrukcyjno-metodycznych (DIM) WBP zainicjowanej w 2019 r. Projekt jest kontynuacją pilotażu realizowanego w latach 2019-2021 i jest skierowany do wszystkich 18 WBP. W jego ramach w pierwszej kolejności przygotowano pracowników DIM WBP do wsparcia istniejących lub zainicjowania nowych regionalnych sieci bibliotekarzy lub bibliotek. W 2021 r. powstały trzyletnie plany rozwoju regionalnych sieci bibliotecznych wraz z rocznymi projektami wdrożeniowymi, realizowanymi w 2022 r.

W 2022 r.:

- w styczniu uczestnicy przedstawili plany rozwoju sieci i otrzymali mini-granty na realizację rocznych projektów wdrożeniowych (po 4.000 PLN). W ramach projektu zostało wspartych 12 sieci bibliotek, tj.: sieci dyrektorów (WBP w Gdańsku i Gorzowie), sieć bibliotek pracujących z osobami ze specjalnymi potrzebami (Książnica Pomorska), sieć bibliotekarzy pracujących z dziećmi i nowymi technologiami (WBP w Rzeszowie), sieć bibliotekarzy pracujących z młodzieżą (Biblioteka Śląska), sieci bibliotek i instruktorów powiatowych (WBP w Łodzi, Poznaniu, Białymstoku i Krakowie), sieć bibliotek miejskich i miejsko-gminnych (WBP w Bydgoszczy). Realizacja mini-projektów była zaplanowana na okres 15.01-30.11.2022 r.;

- od lutego do czerwca biblioteki realizowały wsparcie regionalnych sieci bibliotekarzy. W jego ramach odbyły się szkolenia i spotkania online, webinaria, wizyty studyjne oraz warsztaty stacjonarne, podczas których uczestnicy sieci regionalnych nabyli nowych kompetencje i zacieśniali kontakty. Realizacji mini-projektów towarzyszyły spotkania wspierające, podczas których pracownicy DIM dzielili się wiedzą nt. organizacji szkoleń czy spotkań integrujących oraz dowiadywali się, jak prowadzić ewaluację projektu. Odbyło się 8 spotkań (4 i 18 marca, 1 i 29 kwietnia, 13 i 27 maja, 2 i 23 czerwca), w których każdorazowo brało udział ok 20 osób;
- od marca do czerwca w ramach sieci pracowników DIM udzielono wsparcia badawczo-szkoleniowego mającego na celu rzecznicze wzmocnienie bibliotek oraz wypracowanie formatki sprawozdania biblioteki do organizatora i WBP. Na początku została przeprowadzona analiza ok. 60 sprawozdań bibliotek gminnych i miejskich z 10 województw, którą posłużyła jako punkt wyjścia do cyklu siedmiu 4-godzinnych warsztatów poświęconych narracji bibliotek, która wyłania się ze sprawozdań, i planowaniu badania osób niekorzystających z usług bibliotek (30 marca, 6 i 20 kwietnia, 4, 17, 19 i 29 czerwca). W procesie prowadzonym przez badacza i facylitatora W. Wilka wzięło udział ok 15 bibliotekarzy i bibliotekarek;
- w okresie wakacyjnym osoby uczestniczące w procesie badawczo-szkoleniowym przeprowadziły pilotaż badania osób, które nie korzystają z usług bibliotek, i sfinalizowały prace nad szablonem sprawozdania, a także oraz przewodnikiem "Dobre sprawozdanie, czyli jakie?" Materiały te zostały opublikowane na portalu biblioteki.org;
- 9 września zrealizowano warsztat podsumowujący pilotaż badania osób niekorzystających z usług bibliotek, który miał na celu rozpoczęcie prac nad badaniem ilościowym;
- 30 września odbyło się spotkanie dot. realizacji celów mini-projektów. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele i przedstawicielki wszystkich WBP zaangażowanych w projekt (ok 40 osób);
- 7-9 listopada przeprowadzono stacjonarną konferencję w Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy podsumowującą projekt. Uczestnicy spotkania podzielili się swoimi refleksjami nt. korzyści i wyzwań związanych z sieciowaniem, realizacją celów zrównoważonego rozwoju, badań osób niekorzystających z usług bibliotek, prowadzenia dyskusyjnych klubów książki i realizacji projektów w ramach programu Erasmus+; wzięli także udział w warsztacie nt. debatowania (prowadzenie R. Czekan) i warsztacie z przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu (P. Jędrzejewska) oraz zastanawiali się nad trendami szkoleniowymi dla bibliotekarzy i przyszłością sieci pracowników DIM. W konferencji wzięło udział 45 osób z 17 WBP.

Modernizacja portalu biblioteki.org

Portal biblioteki.org, prowadzony od 2009 r. (w nowej odsłonie od 2015 r.), pełni rolę repozytorium zasobów wiedzy dla bibliotekarek i bibliotekarzy ze wszystkich bibliotek w Polsce, uczestniczących, bądź nie, w projektach i programach FRIS. Na portalu zamieszczane są nagrania webinarów, publikacje (w tym poradniki powstające w ramach różnych projektów skierowanych do bibliotek), scenariusze zajęć, artykuły oraz aktualności (w tym ogłoszenia o naborach do projektów/programów FRIS, szkoleniach, konkursach, webinarach i akcjach). W latach 2021-2022 zasoby portalu były rozwijane na bieżąco, podobnie jak usprawnienia portalu we współpracy z deweloperem, firmą Primaris.

W 2022 r. przeprowadziliśmy zapytanie ofertowe na przygotowanie projektu graficznego i implementację nowej wersji portalu (w bardziej powszechnym systemie niż w unikalnym systemie Magnolia, co powoduje iż brakuje na polskim rynku rozwiązań technicznych umożliwiających rozbudowę i modernizację portalu, a także wykonawców takich rozwiązań). Nowa wersja portalu powstała w grudniu 2022 r. W związku z trwającą nadal migracją treści udostępnienie nowego portalu jest planowane na luty 2023 r.

W IV kwartale 2022 r. na starym, nadal działającym portalu biblioteki.org, odnotowaliśmy (wg Google Analytics) 13.507 użytkowników i 46.357 odsłon. W latach 2021-2022 było to łącznie: 91.727 użytkowników i 337.962 odsłon.

Utrzymywanie i powiększanie zasobów portalu „zrozum.org”

Portal zrozum.org powstał w ramach projektu „Kliknij. Sprawdź. Zrozum”, realizowanego w ramach umów B173/2017/PLN i B188/2019/PLN i obecnie jest utrzymywane a jego zasoby aktualizowane i rozwijane w ramach projektu „My Digital Life” (MDL), finansowanego ze środków Microsoft (grant 2021). Portal zawiera materiały edukacyjne (np. scenariusze zajęć, case studies), raporty, poradniki, infografiki i przykłady wykorzystywania aplikacji mobilnych i narzędzi online przydatnych w fact checkingu i wspierających myślenie krytyczne. Ważnym elementem portalu jest podręcznik autorstwa Piotra Henzlera. pt „Kliknij. Sprawdź. Zrozum. Jak świadomie korzystać z informacji ([link](#)).

W ramach projektu MDL powstała koncepcja aktualizacji serwisu i zostały wdrożone dwa pakiety edukacyjne MDL dotyczące krytycznego myślenia i fact checkingu. Pierwszy z nich bazuje na odświeżonych materiałach portalu zrozum.org. Składa się z tzw. edukesków (kampania w mediach społecznościowych), webinaru poprowadzonego z okazji Dnia Factcheckingu oraz artykułu ([link](#)) na stronie projektu. Drugi pakiet składa się z webinarium pt. „[Jak uczyć krytycznego myślenia](#)” skierowanego do edukatorów i rodziców oraz z artykułów tematycznych „Trening krytycznego myślenia” oraz „Jak radzić sobie z fake newsami”. Zostało przygotowane i opublikowane 2. wydanie ww. podręcznika, zasoby portalu zostały przejrane i są w trybie ciągłym aktualizowane. Regularnie odbywają się webinaria dla edukatorów, prowadzimy remarketing treści i produkujemy nowy content - artykuły na blog MDL oraz webinaria (więcej informacji: w ramach opisu realizacji projektu MDL).

Utrzymywanie aplikacji „Dzieje się”

W maju 2020 r. zostały ukończone prace nad aplikacją „Dzieje się”, która jest wspólnym kalendarzem wydarzeń kulturalnych organizowanych przez różne podmioty w danej gminie. Pozwala na dodawanie wydarzeń ze zdjęciem, tytułem, adresem www, opisem, datą rozpoczęcia i zakończenia wydarzenia, tagami, kategorią, organizatorem, lokalizacją, ceną biletu, itp. Przeprowadzony w 5 placówkach pilotaż pozwolił przetestować mechanizm zamieszczania kalendarza na stronie i wprowadzić szereg poprawek. W związku z pandemią utrudnione było testowanie mechanizmów promocji wydarzeń oraz budowania sieci partnerów.

W 2022 r. kalendarz został udostępniony Gminie Raszyn. W aplikacji zaimplementowano usprawnienia oraz nowe funkcjonalności zgłoszone przez gminę oraz zsynchronizowano kalendarz na stronie z wewnętrznym kalendarzem Centrum Kultury. Link do kalendarza: <https://raszyn.pl/wydarzenia>. Informację o możliwości dołączenia do grona użytkowników aplikacji „Dzieje się” wraz z instrukcją założenia konta przekazano bibliotekom biorącym udział w 4PRB.

Prowadzenie platformy z kursami e-learningowymi

FRSI prowadzi platformę szkoleniową Moodle wraz ze stroną dostępową pod adresem: <https://kursy.frsi.org.pl/>. Platforma, uruchomiona w 2018 r., zawiera dwa kursy przygotowane przez FRSI i udostępnione na Moodle: „Docenić bibliotekę: jak skutecznie prowadzić rzecznicтво” oraz „Jak przygotować i z sukcesem realizować projekt”. Strona startowa platformy umożliwia także dostęp do zewnętrznego kursu „Edukacja finansowa w bibliotekach publicznych”, opracowanego w ramach projektu FINLIT, realizowanego przez FRSI wraz z partnerami w ramach programu Erasmus+.

Na platformie zarejestrowało się 575 osób. Z kursu „Docenić bibliotekę: jak skutecznie prowadzić rzecznicтво” skorzystały dotychczas 263 osoby, a z kursu „Jak przygotować i z sukcesem realizować projekt” (udostępnionego w styczniu 2021 r.) - 319 osób. W IV kwartale skorzystało z platformy 51 osób.

Do ww. kursów można też przejść z poziomu strony FRSI www.frsi.org.pl poprzez podstronę „Kursy”, na której zebrano wszystkie dotychczas udostępnione, aktualne kursy online prowadzone przez FRSI. Są tam kursy dla bibliotekarzy i bibliotekarek dostępne na ww. platformie Moodle (<https://kursy.frsi.org.pl/>), kursy o nowych technologiach w organizacjach opracowane w ramach Programu „Sektor 3.0” (<https://elearning.sektor3-0.pl>), kursy na temat bezpiecznego i praktycznego korzystania z internetu „Learn My Way” (<https://www.frsi.learnmyway.com/>), kurs „Jak prowadzić klub wiedzy?” opracowany w

ramach projektu „Kluby wiedzy w bibliotekach” (<https://fundacjafrsi.github.io/course-in-a-box/>) oraz ww. kurs udostępniony w ramach projektu „Edukacja finansowa w bibliotekach publicznych” (<https://finlit.eu/edu/mod/page/view.php?id=42>).

Organizacja Ogólnopolskich Kongresów Bibliotek

W 2022 r. Kongres odbył się po raz pierwszy w formule hybrydowej w 3 lokalizacjach: online na platformie Hopin a także stacjonarnie w bibliotekach w Piasecznie i w Gdyni. W wydarzeniu udział wzięło łącznie 629 osób. Wspólnie z uczestnikami i z zaproszonymi gośćmi szukaliśmy odpowiedzi na pytanie, jaka może być rola bibliotek w obszarze budowania silnych i odpornych na kryzysy lokalnych społeczności i w działaniach na rzecz klimatu. Do współpracy zaprosiliśmy znane organizacje pro-ekologiczne: Kulturę dla Klimatu, Greenpeace, Fundację Edukacji Klimatycznej oraz Młodzieżowy Strajk Klimatyczny. Partnerami Kongresu były biblioteki w Gdyni i w Piasecznie a także Stowarzyszenie LabBiB. Program kongresu - <https://kongresbibliotek.pl/>, nagrania sesji online (playlista na kanale FRSI w serwisie YouTube) - [link](#) oraz materiały polecane przez prelegentów - [link](#).

Przygotowane zostały 3 różne programy Kongresu, które miały punkty styczne (otwarcie i zamknięcie Kongresu), dzięki czemu udało się uzyskać efekt spójności - jednego Kongresu w 3 lokalizacjach. Ważną częścią Kongresu były spotkania w kuluarach, które w wydaniu online przybrały formę strefy spotkań - przestrzeni wypełnionej spotkaniami autorskimi i spotkaniami z bibliotekarkami biorącymi udział w różnych działaniach FRSI. Spotkania te cieszyły się równie dużą popularnością. Dowodem a skuteczność tego działania jest fakt, że średni czas udziału w wydarzeniu online wyniósł: 220,97 minut i aż 310 osób oglądało powyżej 3h - to wynik niespotykany w wydarzeniach online.

Mimo skomplikowanej od strony produkcyjnej formuły 3w1 (wydarzenie online+2 wydarzenia offline w Gdyni i w Piasecznie) uczestnicy bardzo to docenili, oceniając wydarzenie na 9,3 w dziesięciopunktowej skali.

Wyniki ankiet z poprzednich edycji jednoznacznie wskazywały na to, że bibliotekarze chętnie oglądają w roli ekspertów/ek swoje koleżanki i kolegów „po fachu”. W odpowiedzi na tę potrzebę zwiększyliśmy udział pracowników bibliotek w programie Kongresu. Niezwykłą popularnością cieszyły się rozmowy w strefie spotkań z bibliotekarkami z LaBiBu, uczestnikami projektu „Równi.Różni.Ważni” i „Kompetencji 3.0”. A spotkanie z K. Suską miało najwyższą oglądalność ze wszystkich sesji warsztatowych. Dużą popularnością cieszył się też warsztat z D. Domańskim w Gdyni.

Stypendia w konkursie im. Olgi Rok

Stypendium im. Olgi Rok jest inicjatywą koordynowaną przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce (ARFP). Konkurs od samego początku, tj. od 2012, FRSI wspiera jako partner merytoryczny. Laureatki konkursu (w obydwu kategoriach – biblioteki mniejsze i większe) otrzymują po 5.000 PLN stypendium z przeznaczeniem na wybrany przez siebie cel (jedno z dwóch stypendiów – kategoria mniejszych bibliotek - jest fundowane przez PAFW). Jego celem jest wsparcie rozwoju osobistego bibliotekarek z całej Polski oraz zebranie i docenienie historii kobiet, które – podobnie jak kiedyś Olga Rok – potrafią mobilizować siebie i innych do poszukiwania nowych rozwiązań, do przełamywania stereotypów i które wspierają rozwój swoich społeczności. Więcej informacji: <http://www.funduszewieczyste.pl/pl/modele-funduszy-wieczystych/item/6-fundusz-wieczysty-im-olgi-rok>

Wyniki XI edycji konkursu (2022) zostały ogłoszone 23 listopada na Ogólnopolskim Kongresie Bibliotek. W kategorii „placówka biblioteczna większa” nagrodę główną zdobyła R. Jaworek z Biblioteki Publicznej w Dzielnicy Wola m.st. Warszawy Filia Wypożyczalnia dla Dorosłych i Młodzieży nr 14 – „Fantasmagoria”. Drugą nagrodę główną, w kategorii „placówka biblioteczna mniejsza” zdobyła A. Perzyńska z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sopocie im. Józefa Wybickiego. Spośród nadesłanych wniosków, z których każdy opisywał historię nietuzinkowej, zaangażowanej w życie swojej społeczności kobiety, w tym roku zdecydowano się przyznać 2 wyróżnienia. Zdobyły je: W. Toruńczak z Biblioteki Publicznej Gminy Pruszcz Gdański oraz K. Syryjczyk-Słomska z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łaziskach Górnych.

SEKTOR 3.0. NOWE TECHNOLOGIE LOKALNIE

W 2022 r. FRSI kontynuowała rozpoczęty w styczniu 2012 r. program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności **„Sektor 3.0. Nowe Technologie Lokalnie”** (<https://sektor3-0.pl/>). Celem programu jest podnoszenie wiedzy i umiejętności przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych w zakresie wykorzystania nowych technologii w bieżącej działalności. Dziesiąta edycja przedsięwzięcia zakończyła się we wrześniu 2022 r., a jedenasta jest realizowana od października 2022 r. (potrwa do końca września 2023 r.).

Program składa się z działań o charakterze lokalnym i ogólnopolskim.

Działania oferowane w formule zdalnej i tradycyjnej kierowane były do wybranej grupy organizacji pozarządowych z małych miejscowości, którym oferowane są m.in. specjalistyczne szkolenia i wsparcie sieci tzw. Mobilnych Doradców ICT. 58 doradców udzieliło stałego wsparcia szkoleniowego i doradczego lokalnym organizacjom pozarządowym w zakresie bieżącego wykorzystania sprzętu i oprogramowania oraz pośredniczy w poszukiwaniu partnerów do współpracy przy projektach z obszaru ICT (łącznie w ostatniej edycji Programu zrealizowano 622 usługi doradcze oraz przeszkolono 2771 przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych). Od października 2022 r. zmieniła się formuła działania Mobilnych Doradców, którzy aktualnie prowadzą doradztwa i szkolenia w niesformalizowanej strukturze (m.in. brak regionalnych koordynatorów, umów wolontariackich). Nowa forma działania jest odpowiedzią na dynamiczne zmiany w otoczeniu organizacji oraz zmieniające się ich potrzeby.

Ponadto w maju 2022 r., została uruchomiona platforma E-learning Sektor 3.0. Przygotowano dziewięć kursów w blokach tematycznych dotyczących wprowadzenia do transformacji cyfrowej, komunikacji oraz zarządzania. Oferowane kursy składają się z 157 materiałów wideo (prezentacje ekspertów, tutoriale, case studies z NGO), 34 interaktywne materiały (workbooki, frameworki), 67 materiałów dodatkowych (linki, artykuły). W okresie od maja do grudnia 2022 r. na platformie zarejestrowało się 882 użytkowników. Łączna liczba rozpoczętych w tym okresie kursów wyniosła 930. W związku z rosnącym zapotrzebowaniem na microlearning, jesienią 2022 r. przygotowane zostały również koncepcje 3 krótszych form edukacyjnych.

W ramach Programu prowadzone były regularne transmisje live, których celem było stworzenie przestrzeni do wymiany wiedzy i doświadczeń społeczności zbudowanej w poprzednich edycjach

Programu wokół TechKlubów. Szeroko promowane transmisje dotarły do 139.200 unikatowych odbiorców. W czasie każdej transmisji widzowie mieli szansę zadać pytanie prelegentom na moderowanym czacie). Wszystkie transmisje przetłumaczone zostały na Polski Język Migowy. Do filmów dodane zostały napisy, co znacznie zwiększyło dostępność treści oraz przyczynia się do promocji dobrych praktyk w tym zakresie. Poza transmisjami wyprodukowane zostało 10 praktycznych narzędziowników, które trafiły na portal Ngo.pl, kanał YouTube i VOD Programu

W ramach działań ogólnopolskich zrealizowany został także Fundusz Sektor 3.0, czyli program wspierający tworzenie nowych narzędzi, aplikacji i produktów, które wpisują się w ideę "Tech for good". Fundusz zaoferował zarówno kompleksowy cykl szkoleniowy ułatwiający dopracowanie pomysłu i stworzenie spójnej koncepcji jak i z finansowanie wdrożeń w łącznej kwocie 100.000 PLN. W ramach konkursu w 2022 r. przydzielono trzy nagrody: 40.000 PLN na rozwój portalu „Dizajn na wynos” (Fundacja Bochińskich), 30.000 PLN dla portalu VIOLIN (Instytut Przeciwdziałania Wykluczeniom oraz 30.000 PLN dla portalu UEPIK.org (Fundacja Cadmus). Finansowanie realizowane było w dwóch rundach (w każdej Komisja rozdysponowała 50.000 PLN), przy czym o wypłacie drugiej części środków zdecydowała Komisja Inwestycyjna z udziałem PAFW po spotkaniu z każdym z zespołów i przyjęciu raportu częściowego z realizacji zaplanowanych zadań.

W maju 2022 r. po raz kolejny przyznano specjalną Nagrodę „Sektor 3.0” dla organizacji mającej szczególnie dorobek w promowaniu ICT w trzecim sektorze. Nagrodę PAFW Sektor 3.0 w kwocie 40.000 PLN otrzymało Stowarzyszenie Homo Faber z Lublina zaangażowany w pomoc uchodźcom z Ukrainy.

Ważnym Elementem programu jest także blog Programu <https://sektor3-0.pl/blog/>. W ostatniej edycji skupiono się na dalszym rozwoju formatu bloga Programu, poszerzaniu zakresu i różnorodności tekstów dotyczących wykorzystania technologii w działaniach społecznych. Materiały poradnikowe i artykuły publikowane były także regularnie na portalu NGO.pl

Działania o charakterze ogólnopolskim: w maju 2022 r. w Warszawie została zorganizowana kolejna edycja Festiwalu Sektor 3.0, w której wzięło udział 870 osób na platformach Hopin i YouTube. Wydarzenie dotarło do 5.500.000 osób w mediach. Wśród uczestników byli przedstawiciele organizacji pozarządowych, świata biznesu, nauki i administracji publicznej. Festiwal odbywał się po raz kolejny w formie online, a studio zostało zbudowane na terenie Cambridge Innovation Center. Warsztaty i prezentacje prowadziło blisko 56 prelegentów z kraju i z zagranicy (z USA, Danii, Wielkiej Brytanii). Wydarzenie, którego hasłem przewodnim było „Building Trust”, aktywnie wspierali partnerzy biznesowi, w tym firmy Orange Polska, Microsoft, Google, Ringier Axel Springer Polska.

Projekt jest finansowany ze środków PAFW. Wartość obecnej edycji to blisko 2,155 mln PLN.

AKTYWNI OBYWATELE – FUNDUSZ REGIONALNY” (AO-FR)

FRSI jest partnerem konsorcjum, będącego operatorem **funduszu regionalnego w ramach programu “Active Citizens” (Aktywni Obywatele) Europejskiego Obszaru Gospodarczego**, w składzie Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej (FRDL, lider), Fundacja Edukacja dla Demokracji (FED) oraz FRSI. Fundusz w kwocie 23 mln EUR przeznaczony jest na wsparcie społeczeństwa obywatelskiego w Polsce poprzez udzielanie grantów organizacjom pozarządowym, działania edukacyjne wzmacniające ich potencjał oraz działania komunikacyjne. Umowa na realizację programu została podpisana 1.09.2020 r. na okres do 31.12.2024 r.

Aktywni Obywatele | Fundusz Regionalny

Obszary wsparcia Programu to: (1) Ochrona praw człowieka, (2) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i (3) Demokracja lokalna i dobre rządzenie. Strona Programu: <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/>.

W ramach programu FRSI jest odpowiedzialna za działania związane z rozwojem potencjału instytucjonalnego grantobiorców, komunikację oraz realizację dwóch projektów predefiniowanych:

dotyczącego budowania kultury dialogu opartego na rzetelnych informacjach ("Jak rozmawiać") oraz wzmacniania organizacji społecznych ("Szkoła Aktywnego Sektora"). W sumie budżet na działania, które realizować będzie FRSI, wynosi ok. 4,5 mln zł.

W ramach AO-FR w 2022 r. zostały zrealizowane następujące działania:

- pomiędzy 25.01 a 29.03.2022 przeprowadzono nabór wniosków w 2. konkursie tematycznym. Zasady konkursu zostały sformułowane niemalże analogicznie do pierwszego konkursu, rozstrzygniętego jesienią 2021 r., a zatem organizacje mogły aplikować o małe granty (6-23 tys. EUR, 6-15 miesięcy), duże granty (23-84 tys. EUR, 12-20 miesięcy oraz grant na realizację planu rozwoju instytucjonalnego (do 22% wartości grantu na realizację projektu). Projekty musiały wpisywać się w cele i obszary wsparcia Programu oraz opcjonalnie dotyczyć jednego z tematów o znaczeniu szczególnym. Na potrzeby konkursu przygotowano i zorganizowano 19 wydarzeń edukacyjnych (webinariów, spotkań informacyjnych i sieciujących), w który wzięło udział 1.288 osób;
- kontynuowano współpracę z Grantobiorcami 1. konkursu tematycznego w celu zapewnienia sprawnej, efektywnej i poprawnej proceduralnie realizacji projektów. W ramach wsparcia zrealizowano 7 wydarzeń ogółem dla 843 osób uczestniczących;
- 7.04.2022 r. ogłoszono pilotażowy konkurs na granty instytucjonalne, w którego ramach konkursu dofinansowane mogły być bieżące działania organizacji zgodne z załączoną strategią rozwoju, które prowadzą do osiągnięcia (jednego bądź więcej) rezultatów Programu AO-FR. Na jego realizację, w ramach dodatkowego grantu pochodzącego z Funduszy Norweskich, zostało przeznaczone 1,6 mln EUR. Wysokość grantu mogła wynosić od 85 do 100 tys. EUR, wydatkowane podczas okresu od 18 do 20 miesięcy. Nabór wniosków został zamknięty 7.06.2022;
- 19.07.2022 został rozstrzygnięty 2. konkurs tematyczny. Z 613 wniosków, które zostały zakwalifikowane do oceny merytorycznej, granty ostatecznie otrzymały 104 projekty (73 duże i 31 małych). Dla organizacji-grantobiorców zostały zrealizowane 3 szkolenia: „Zasady współpracy, umowa grantowa, rezultaty i wskaźniki”, „Zarządzanie finansami, modyfikacje budżetu projektowego i dokumentowanie poniesionych kosztów” oraz „Komunikacja i rozwój instytucjonalny”;
- Na przełomie lipca i sierpnia trwała ocena merytoryczna w konkursie na grant instytucjonalny. Na ocenę merytoryczną złożyły się dwie tury: ocena wniosku i załączników (strategia, budżet) przez ekspertów oraz rozmowa z organizacją, w której udział wzięli eksperci oraz przedstawiciele Zespołu Zarządzającego. W konkursie ogółem złożono 87 wnioski, z czego zakwalifikowano do I tury oceny merytorycznej - 81, a do II. - 32 wnioski. Dofinansowanie w kwocie 85-100 tys. EUR finalnie otrzymało 19 organizacji;
- 22.11.2022 została przygotowana i uruchomiona 2. tura konkursu interwencyjnego. Nabór w trybie ciągłym potrwa do 22.05.2023, a rezultaty ogłaszane są po ok. 2-miesięcznym okresie przeznaczonym na weryfikację oraz ocenę ekspertów. Działania realizowane w ramach projektów interwencyjnych powinny być reakcją na konkretną, bieżącą sytuację kryzysową i nie mogą mieć charakteru cyklicznego (np. być krótkim działaniem organizowanym co roku przez wnioskodawcę). Rezultaty tych projektów nie muszą spełniać kryterium trwałości ani być podstawą dla wprowadzania zmian systemowych.

W 2022 r. kontynuowaliśmy także prace w dwóch projektach predefiniowanych, realizowanych przez FRSI w ramach Programu AO-FR.

W projekcie **“Jak rozmawiać”** (<https://jakrozmawiac.org.pl/>):

- opublikowaliśmy raport z badań z Etapu 1;
- przygotowaliśmy i zrealizowaliśmy Etap 2 - Fazę pilotażu (grudzień 2021 - sierpień 2022), w której wzięło udział 15 osób z 5 miejscowości: Gubin, Płońsk, Bierutów, Leszno/Michałowice, Wieruszów.

W ramach pilotażu uczestnicy przeszli przez cykl szkoleniowy (5 warsztatów on-line i 2 pełne dni szkoleniowe stacjonarnie):

- każda z grup w pięciu miejscowości przeszła przez proces tutoring (42 h pracy tutorki/tutora z grupą);
- uczestnicy pilotażu zapoznali się z publikacją "*Model budowania dialogu krok po kroku*" (dostęp online, wydrukowane egzemplarze testowe);
- każda z grup przewodniczek i przewodników dialogu zorganizowała w swojej miejscowości po 2 spotkania dialogowe, otwarte dla lokalnej społeczności. W 11 spotkaniach wzięło udział ponad 200 osób;
- dokonano aktualizacji i uzupełnień w publikacji "*Model budowania dialogu krok po kroku*", czerpiąc z doświadczeń etapu pilotażu - [opublikowana wersja jest dostępna dla wszystkich bezpłatnie](#). Wydrukowano również 250 egzemplarzy dla osób uczestniczących w projekcie, bibliotek i organizacji zainteresowanych rozwijaniem dialogu w lokalnych społecznościach;
- przygotowano procedury związane z kolejnym etapem - Etap 3 - Wdrożenie (wrzesień 2022 - listopad 2023);
- z końcem września 2022 r. zamknęliśmy proces otwartej rekrutacji dla osób/zespołów uczestniczących w edycji jesiennej wdrożenia projektu (zapraszaliśmy 3-osobowe zespoły z miejscowości/gmin od 5 do 50 tys. mieszkańców). Od października 11 zespołów z całej Polski (Aleksandrów Kujawski, Biała Podlaska, Borów, Luzino, Niedzwica Duża, Piątnica, Skarżysko-Kamienna, Skrwilno, Sulejówkę, Wisła, Żarnowica) uczestniczy w procesie warsztatowym oraz na przełomie 2022/2023 zorganizuje po 2 spotkania dialogowe w swoich społecznościach. Grupa ta będzie kontynuować proces szkoleniowy w 2023 r. i do końca czerwca 2023 r. zorganizuje kolejne 4 rozmowy dialogowe, próbując utrwalić zwyczaj dialogowania w swoich społecznościach.

W ramach "**Szkoły Aktywnego Sektora**" (<https://szkolasektora.org.pl/>):

- w styczniu 2022 r. zakończyły się szkolenia online [1 cyklu szkoleniowego](#), a do końca marca organizacje pracowały pod okiem tutorów nad strategią rozwoju organizacji. Ogółem pierwszy cykl szkoleniowy zakończyło 35 organizacji (udział w ok. 100h szkoleń, przygotowane strategie fundraisingowa, marketingowa i rozwoju organizacji);
- w lutym ogłoszono rekrutację do 2. cyklu szkoleń. Szkolenia realizowano w 3 ścieżkach: strategicznej, projektowej i komunikacyjnej, które były realizowane w formule mieszanej (online i stacjonarnie) w okresie 23 marca - 30 czerwca 2022. W drugim cyklu szkoleń uczestniczyło łącznie ok. 80 przedstawicieli z 44 organizacji pozarządowych i grup nieformalnych z całej Polski;
- 23.04.2022 r. w Warszawie odbyło się [spotkanie tematyczne poświęcone walce z dezinformacją i propagandą w temacie LGBT+ oraz praw człowieka](#): od fact-checkingu do narracji alternatywnych. Spotkanie było częścią cyklu spotkań wokół tematów o znaczeniu szczególnym w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny i zostało zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Miłość Nie Wyklucza, w ramach II Kongresu LGBT+. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele i przedstawicielki 27 organizacji z całej Polski, działających na rzecz osób LGBT+;
- we współpracy z FED przygotowano konsultacje strategii rozwoju organizacji uczestniczących w szkoleniach;
- organizacje i grupy nieformalne przy wsparciu tutorów i trenerek kontynuowały pracę nad strategiami rozwoju oraz strategią fundraisingową lub marketingową;
- przygotowano procedury, niezbędne do uruchomienia i realizacji [3. cyklu szkoleń](#); w sierpniu 2022 r. uruchomiliśmy rekrutację i od października 2022 r. 65 osób uczestniczy w szkoleniach (w 3 ścieżkach: strategicznej, komunikacyjno-marketingowej i projektowej). Do końca 2022 r. zrealizowano ok. 80% trzeciego cyklu szkoleń.

Ze strony internetowej Programu skorzystało dotychczas ponad 88 tys. unikalnych użytkowników, zanotowaliśmy ponad 463 tys. odsłon. Profil Programu w serwisie Facebook cieszy się dużym zainteresowaniem: 5,4 tys. osób lubiących profil, 7,2 tys. obserwujących profil, łączny zasięg ponad 260 tysięcy odbiorców. Nagrania udostępnione na kanale Programu w serwisie YouTube Programu obejrzało blisko 10 tys. osób (dane dla lat 2021-2022). Łączna liczba osób (adresów) subskrybujących newsletter Programu: 4,2 tys.

LEKCJA:ENTER

Projekt „Lekcja:Enter” jest realizowany przez partnerstwo w składzie: Fundacja Orange (lider), FRSI i Instytut Spraw Publicznych ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 (działanie 3.1. „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa”). Projekt został zaplanowany na 4 lata, w okresie 1.04.2019-31.12.2023 (w październiku 2022 r. projekt został wydłużony o 9 m-cy, otrzymując także dodatkowe dofinansowanie). Jego celem jest podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie: korzystania z różnego rodzaju ogólnodostępnych e-zasobów (np. e-podręczników, programów / aplikacji umożliwiających np. tworzenie quizów), tworzenia własnych e-zasobów, projektowania lekcji z ich wykorzystaniem oraz w zakresie stosowania aktywizujących metod kształcenia wspieranych technologią (np. webquest, lekcja odwrócona).

Szkolenia w ramach projektu są realizowane przez placówki doskonalenia nauczycieli (z ew. partnerami; obecnie 127 projektów, w tym 87 zakończonych), które na ten cel otrzymują granty w wysokości 350-450 tys. PLN. Szkolenia są organizowane według jednolitych programów szkoleń na dwóch poziomach kompetencji cyfrowych (podstawowy i zaawansowany) i w różnych ścieżkach tematycznych: nauczanie wczesnoszkolne, przedmioty matematyczno-przyrodnicze, humanistyczne i artystyczne, informatyka. Podczas 40-godzinnego szkolenia nauczyciele przygotowują 2 scenariusze lekcji, które następnie przeprowadzają w szkołach w ramach tzw. lekcji obserwowanych. Warunkiem udziału w szkoleniu jest zgłoszenie zespołu nauczycieli (min. 2- 5 osób w zależności od liczebności kadry szkoły) dokonane przez dyrektora/dyrektorkę oraz jego/jej zaangażowanie, w postaci co najmniej obserwacji ww. lekcji prowadzonych przez nauczycieli.

Z uwagi na ogromne trudności w rekrutacji nauczycieli i kończenia przez nich ścieżek edukacyjnych, w październiku 2022 r. otrzymaliśmy zgodę na realizację tzw. skróconej ścieżki edukacyjnej dla indywidualnych nauczycieli. W jej ramach szkolenie zostało skrócone do 18 godzin i nauczyciele nie przygotowują scenariuszy lekcji ani nie prowadzą na ich podstawie lekcji obserwowanych. Mogą też zgłosić się samodzielnie i indywidualnie (nie jest potrzebne zaangażowanie dyrektora/dyrektorki szkoły ani zgłoszenie innych nauczycieli ze szkoły). Ten typ ścieżki będzie dostępny dla nauczycieli od stycznia 2023 r., w ramach 8.naboru grantów. W ramach ścieżki nie będą prowadzone szkolenia dla nauczycieli informatyki (będą one dostępne tylko w ramach ścieżki standardowej, realizowanej w projekcie do k. maja 2023 r.).

W projekcie „Lekcja:Enter” FRSI odpowiada za scenariusze szkoleń dla nauczycieli i trenerów (lokalnych i regionalnych), wyszkolenie trenerów regionalnych i udzielanie im wsparcia merytorycznego (mentoring, monitoring dobrych praktyk), przygotowanie e-materiałów dla nauczycieli oraz część merytoryczną platformy projektu. Jej udział w budżecie projektu to 3.103.967,85 PLN (wzrost o 90 tys. po podpisaniu aneksu nr 5 do umowy o dofinansowanie w październiku 2022 r.).

W 2022 r. w ramach projektu:

- Fundacja Orange przeprowadziła trzy nabory grantów: 6.nabór, w wyniku którego jest realizowany 1 projekt, 7.nabór (3 umowy). 8 nabór, w ramach którego będzie realizowana tzw. skrócona ścieżka edukacyjna dla indywidualnych nauczycieli został ogłoszony w listopadzie 2022 r. i w jego ramach jest realizowanych 18 projektów;
- przygotowaliśmy koncepcję i scenariusz szkolenia dotyczące ww. skróconej ścieżki dla

indywidualnych nauczycieli; zaktualizowano także dotychczasowy scenariusz szkolenia nauczycieli uzupełniając go o wskazówki dla nauczycieli pracujących z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych (przeprowadzono też na ten temat webinarium dla trenerów – A.Olczyk);

- w II połowie 2022 r. konsultanci przeczytali ok. 2 000 scenariuszy lekcji przygotowanych nauczycieli celem wybrania tych do publikacji na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej –wskazano do publikacji ok. 240 (pozostałe nie do publikacji m.in. z uwagi na niedziałające/niedostępne linki do materiałów lub błędy w konstrukcji aktywności uczniów zgodnie z cyklem Kolba). Link do opublikowanych scenariuszy: <https://zpe.gov.pl/lekcja-enter>. Lektura scenariuszy będzie kontynuowana także w I połowie 2023 r. 14.11.2022 przeprowadzono webinarium dla trenerów pt. „Jak wspierać nauczycieli przy tworzeniu scenariuszy lekcji z TIK – wnioski z lektury scenariuszy rekomendowanych” (konsultantka D. Pintał);
- na platformie projektu regularnie są zamieszczane – przygotowane przez konsultantów - inspiracje dla trenerów i nauczycieli dotyczące wykorzystania nowych technologii w szkole, np. jak wykorzystać smartfon na lekcji historii, jak pracować zespołowo w Teams, wykorzystanie gier dydaktycznych czy wykorzystanie TIK do ewaluacji lekcji (obecnie: 67 inspiracji);
- konsultanci merytoryczni przeprowadzili 3 szkolenia dla trenerów regionalnych (jednodniowe, podsumowujące cykl szkoleń). Łącznie od początku projektu odbyły się 22 szkolenia 3-dniowych, 15 szkoleń 1-dniowych i 5 szkoleń dodatkowych;
- regularnie przygotowujemy i publikujemy e-materiały do szkoleń nauczycieli: w 2022 r. przeprowadziliśmy 3 webinarium (nt. prawa autorskiego, mikrokontrolerów oraz tworzenia wideo);
- przygotowaliśmy 2.wydanie przewodnika i narzędziownik dla dyrektorów pt. “Aktywna lekcja z TIK” (zaktualizowane o doświadczenia z edukacji zdalnej), stanowiącego element tzw. modułu online dla dyrektorów;
- wspólnie z Fundacją Orange regularnie przeprowadzamy wizyty monitoringowe na szkoleniach nauczycieli (w 2022 r. odbyło się ich 56).

Od marca 2020 r., z uwagi na pandemię a potem zalety tej formy, szkolenia dla nauczycieli są realizowane przez grantobiorców w formule zdalnej. Do końca stycznia 2023 r. na platformie było zarejestrowanych ponad 68.269 nauczycieli, z czego ponad 61.467 rozpoczęło udział w szkoleniach, a 53.017 ukończyło standardową ścieżkę edukacyjną w projekcie (tzn. m.in. przygotowało 2 scenariusze lekcji, poprowadziło 2 lekcje i osiągnęło próg minimalnej frekwencji na szkoleniach). Zorganizowano ponad 39.400 szkoleń (prawie wszystkie w formie zdalnej).

MY DIGITAL LIFE

W 2022 r. realizowaliśmy 3. edycję projektu „My Digital Life” (MDL), ze środków Microsoft w ramach inicjatywy Philanthropies for Skills and Employability. Budżet tej edycji wynosił 130 tys. USD.

**MY DIGITAL
LIFE**

W ramach projektu wspieramy dorosłych oraz pośrednio - dzieci i młodzież - w podnoszeniu kompetencji cyfrowych i informatycznych. Podczas webinarium, warsztatów i kursów online przybliżamy uczestnikom narzędzia pracy zdalnej, rozwijamy kompetencje cyfrowe niezbędne do jej wykonywania, a także przekazujemy wiedzę konieczną do uruchomienia własnego biznesu online. Ponadto, dla wybranych uczestników udostępnione zostaną bezpłatnie vouchery na certyfikowane egzaminy MOS (Microsoft Office Specialist).

W okresie styczeń – wrzesień 2022 r. prowadziliśmy następujące webinarium i warsztaty oraz przygotowaliśmy i promowaliśmy kursy e-learningowe:

- „Daj się znaleźć! Dlaczego widoczność Twojego biznesu w internecie jest ważna?” (K. Wasilewski, 21.02) - warsztaty i webinarium dla początkujących przedsiębiorców dotyczący

tego, jak zadbać o dobre pozycjonowanie strony www, analizować dane, by poprawić jej wyniki oraz wskazówki do zastosowania od ręki;

- dwa webinaria dla edukatorów i pracowników organizacji pozarządowych: „Jak przygotować video edukacyjne? Poznaj sprawdzone sposoby Pana Belfra” (D. Łukasiński, 10.03) oraz „Więcej niż fundraising. Nowe technologie i praktyczne porady dla tych, co chcą zmieniać świat, ale nie mają za co?” (M. Wróbel, Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, 7.04);
- webinarium „Ogarnąć LinkedIn’a, czyli jak opowiedzieć swoją historię i zjednać sobie ludzi” (K. Jeżowska, 1.03) – dla osób chcących rozwinąć swoją karierę zawodową;

Fragmenty ww. webinarium stały się elementami tworzonych w ramach projektu kursów online (<https://mydigitallife.pl/kursy>) – są to kursy typu kohortowego (moderowany grupowy) i self-paced (indywidualny, bez moderatora).

- „Jak robić lepsze prezentacje? O nagminnych błędach i dobrych praktykach” - webinarium (L. Nowak) - we współpracy z programem Sektor 3.0 skierowany do studentów i wszystkich osób, które chcą poprawić jakość swojego wystąpienia i skupić uwagę odbiorców;
- „Więcej niż fundraising. Nowe technologie i praktyczne porady dla tych, co chcą zmieniać świat, ale nie mają za co”, webinarium (M. Wróbel), skierowane do pracowników i pracownic organizacji pozarządowych; przeprowadziliśmy kurs blended learning skierowany do uczniów ostatnich klas liceów ogólnokształcących dotyczący rozwoju swojej ścieżki zawodowej i korzystania z portalu LinkedIn. W kursie, składającym się z kilku spotkań online z doświadczoną headhunterką, wzięło udział 120 osób z Torunia i z Rzeszowa;
- uruchomiliśmy kurs online - [LinkedIn dla studentów i osób poszukujących pracy](#) (prowadząca: D. Pakulska), składający się z trzech kursów (marka osobista, skuteczna sieć kontaktów i aktywność), z których każdy wymagał od użytkownika nakładu czasu na poziomie 10 godz. Dotychczas kursy ukończyło 284 osoby;
- przygotowaliśmy wersję ukraińską trzech kursów online, pod kątem nowej edycji projektu skierowanej do uchodźczyń z Ukrainy;
- rozbudowaliśmy platformę e-learningową tak, aby wspierała różne wersje językowe; opracowaliśmy architekturę nowej strony www, by miała dwie wersje językowe: polską i ukraińską.

Dotychczasowy zasięg działań realizowanych w ramach projektu My Digital Life 2022 to 384 261. W działaniach edukacyjnych, które wymagały co najmniej 10 godzin szkolenia, wzięło udział w sumie 1210 osób, z czego 480 otrzymało certyfikat.

Natomiast łączny zasięg działań realizowanych w ramach projektu MDL (wszystkie edycje) to ok. 1.129.500; w działaniach edukacyjnych wzięło udział w sumie ok. 40.680 osób

W ramach ww. projektu „My Digital Life” kontynuujemy współpracę z **samorządami lokalnymi gminy Raszyn i Ożarów Mazowiecki**, w których FRSI we współpracy z Microsoft wdraża program edukacyjny dotyczący nowych technologii i ochrony środowiska ze środków Microsoft w ramach „Environmental Grant” (100.000 USD – 2021; 100.000 USD – 2.edycja w 2022 r.).

Celem projektu jest podniesienie świadomości lokalnych społeczności w zakresie ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem zanieczyszczenia powietrza, jak również podniesienie kompetencji cyfrowych zgodnie z przeprowadzoną analizą potrzeb w szkołach, bibliotekach i organizacjach pozarządowych (m.in. Office 365, nauka kodowania).

W okresie styczeń – grudzień 2022 r. zrealizowaliśmy następujące działania:

- warsztaty z kodowania i programowania zostały przeprowadzone w 4 szkołach, 6 przedszkolach i 2 bibliotekach (łącznie wzięło w nich udział 148 nauczycieli). Sprzęt do nauki kodowania przekazaliśmy 4 szkołom, 2 przedszkolom i 2 bibliotekom;

- warsztaty nt. bezpieczeństwa w sieci zostały przeprowadzone w 4 przedszkolach, 2 szkołach, ognisku wychowawczym oraz w urzędzie gminy. Łącznie przeszkolonych zostało 116 nauczycieli, opiekunów i pracowników oraz 410 dzieci i młodzieży;
- inne szkolenia, które realizowaliśmy w tych gminach dotyczyły Teams, Excel, Facebook, komunikacji w social mediach, Canva, Office 366 dla Edukacji, obsługi osób z niepełnosprawnością oraz ekologii;
- w zależności od potrzeb, wspieraliśmy także inne lokalne instytucje i organizacje tworząc strony internetowe dla 4 instytucji i organizacji, przeprowadzając audyt dostępności architektonicznej dla 8 instytucji, organizując warsztaty na temat pracy z kamerą i postprodukcji dla biblioteki i stowarzyszenia, przekazując darowiznę dwóm bibliotekom czy też oraz przekazując sprzęt komputerowy 8 instytucjom.

KOMPETENCJE 3.0

“Kompetencje 3.0” (www.kompetencje3-0.pl) to projekt zrealizowany we współpracy z Good Things Foundation z Wielkiej Brytanii, który trwał między wrześniem 2021 r. a grudniem 2022 r. Jego celem projektu podniesienie podstawowych kompetencji cyfrowych w lokalnych społecznościach, szczególnie narażonych na wykluczenie. Wysokość dotacji wynosiła 150.000 GBP.

W ramach projektu przeprowadzono następujące działania:

- przygotowanie i uruchomienie narzędzia, które umożliwia organizacjom pozarządowym, bibliotekom, grupom nieformalnym przeprowadzenie diagnozy swojego potencjału cyfrowego. Po wypełnieniu formularza i odpowiedzi na szereg pytań organizacja otrzymuje podsumowanie/raport dotyczący jej potencjału cyfrowego oraz propozycję ścieżki dalszego rozwoju. Z autodiagnozy skorzystało blisko 70 organizacji;
- zaadaptowanie do polskich potrzeb brytyjskiej platformy e-learningowej Learn My Way. Na platformie znajdują się interaktywne kursy dla osób chcących podnieść swoje kompetencje w obszarze obsługi komputera i internetu. Część kursów została przetłumaczona z języka angielskiego na polski, niektóre zostały przygotowane od podstaw. Łącznie na zaadoptowanej platformie <https://www.frsl.learnmyway.com/> zamieszczono 17 kursów w języku polskim oraz 2 w języku ukraińskim. Tematy to: korzystanie z mediów społecznościowych, obsługa komunikatorów internetowych, e-usługi publiczne, zakupy przez internet, bankowość internetowa, tworzenie archiwum fotograficznego, bezpieczeństwo w sieci. Łącznie z platformy skorzystało 1.730 osób;
- przeprowadzanie konkursu grantowego „Cyfrowe Supermoce” dla organizacji chcących prowadzić szkolenia z zakresu podstawowych kompetencji cyfrowych. Wsparcie w wysokości 10.000 PLN otrzymało 27 organizacji, w tym biblioteki, lokalne instytucje kultury czy stowarzyszenia wspierające osoby w kryzysie bezdomności. Grantobiorcy zorganizowali łącznie 67 szkoleń, w których wzięło udział 1.730 osób. Wszystkie osoby skorzystały z platformy Learn My Way;
- przeprowadzenie szkolenia stacjonarnego dla organizacji, które otrzymały grant w konkursie „Cyfrowe Supermoce”. Przedstawiciele organizacji wzmocnili swoje kompetencje trenerskie, dowiedzieli się jak pracować z cyfrowymi debutantami i jak poszerzyć ofertę swojej placówki o działania z podstawowych kompetencji cyfrowych;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji z organizacjami, które otrzymały granty (2h w miesiącu dla każdej organizacji przez okres trwania grantu);
- z organizacjami, które otrzymały grant, zorganizowano spotkanie ewaluacyjne wzbogacone o elementy szkoleniowe (szkolenie z obsługi programu Canva i pozyskiwania środków na działania);
- dla organizacji objętych wsparciem grantowym została stworzona także dedykowana grupa na

Facebooku, na której wymieniają się wiedzą, udostępniają zdjęcia ze szkoleń i ciekawe materiały edukacyjne. Zamknięta grupa testowana była jako narzędzie do podtrzymywania relacji w tworzonej sieci organizacji, które chcą angażować się w działania na rzecz cyfrowego wykluczenia;

- przeprowadzenie 7 wizyt monitorujących w organizacjach realizujących projekty grantowe. Podczas wizyt przeprowadzone zostały wywiady z przedstawicielami organizacji oraz uczestnikami szkoleń. Uzupełnione zostały o wywiady online. Łącznie przeprowadzono 12 wywiadów i 81 ankiet. Wyniki zostały opracowane w postaci raportu i posłużą jako rekomendacje podczas planowania kolejnych projektów w podobnym obszarze tematycznym;
- przygotowanie i opublikowanie kursu wideo dotyczącego tworzenia partnerstw lokalnych (<https://www.kompetencje3-0.pl/partnerstwa-lokalne>), autorstwa działaczki społecznej Agnieszki Muras. Uczestnicy kursu dowiedzą się m.in. czym są partnerstwa lokalne, dlaczego warto je nawiązywać, z kim najlepiej to zrobić, jakie problemy możesz napotkać, jak je rozwiązać oraz jak skutecznie współpracować w ramach nawiązanego partnerstwa;
- przyznanie grantów na zakup sprzętu dla 26 organizacji (po 2.700 zł) i ich rozliczenie;
- organizacja „Get Online Week”, którego celem było zachęcenie organizacji do prowadzenia szkoleń/warsztatów z podstawowych kompetencji cyfrowych i korzystaniu z platformy Learn My Way. Dzieliliśmy się specjalnie przygotowanymi scenariuszami przykładowych zajęć. Kampania promocyjna dotarła do 170.511 użytkowników internetu.

„BIBLIOTEKA DLA WSZYSTKICH. RÓŻNI, RÓWNI, WAŻNI”

Projekt „Biblioteka dla wszystkich. Różni, równi, ważni” jest realizowany ze środków Save the Children International (SCI) oraz Disaster Emergency Committee (grupy brytyjskich darczyńców). Na realizację projektu w okresie maj 2022 r. - czerwiec 2023 r.

otrzymaliśmy 4.921.961 PLN ze środków darczyńcy, ponadto SCI dodatkowo dostarczy łącznie 295 laptopów i 495 tabletów dla bibliotek. W projekcie bierze udział 50 bibliotek/placówek bibliotecznych.

Celem projektu jest wsparcie dzieci i młodzieży (oraz ich opiekunów) z Ukrainy: uczniów kontynuujących naukę w ukraińskich szkołach online (sprzęt i nauczyciele w bibliotekach), uczniów chodzących do polskiej szkoły w nauce i integracji (sprzęt i nauczyciele/opiekunowie w bibliotekach) oraz dzieci, młodzieży i ich opiekunów w nauce języka polskiego oraz w odnalezieniu się w polskiej rzeczywistości poprzez wspólne (polsko-ukraińskie) warsztaty w bibliotekach.

Główne działania projektu to: (1) badanie potrzeb lokalnych społeczności migrantów, (2) cyfrowe centra edukacji (wsparcie uczniów ukraińskich), (3) warsztaty w bibliotece dla dzieci i opiekunów (wspólne grupy polsko-ukraińskie) oraz (4) szkolenia dla bibliotekarzy (szkolenia stacjonarne i online, webinaria, tutoriale, wsparcie zdalne) z zakresu różnych form warsztatowych, klubów wiedzy, wsparcia psychologiczno-społecznego, postaw antydyskryminacyjnych i rzecznictwa.

W czerwcu 2022 r. odbyło się szkolenie stacjonarne dla 18 bibliotek (33 bibliotekarek i 3 bibliotekarzy). Bibliotekarze uczestniczyli w różnych warsztatach (mapowanie potrzeb, majsterkowanie, roboty, zabawy ruchowe/integracyjne z wykorzystaniem zestawu TeamUp, kluby wiedzy, zajęcia muzyczne), które służyły za inspirację do zorganizowania podobnych warsztatów w swoich bibliotekach.

W lipcu i sierpniu 2022 r. po uzupełnieniu pilotażowej grupy bibliotek do liczby 20, w bibliotekach w ramach akcji „lato w bibliotece” w ponad 200 zajęciach uczestniczyło ponad 720 dzieci i młodzieży oraz 93 dorosłych z doświadczeniem uchodźczym (z Polski odpowiednio 968 i 58). W tych miesiącach biblioteki otrzymały granty na realizację swoich działań oraz sprzęt (po 9 tabletów od SCI oraz zestaw do TeamUp, po 4 roboty Photon i po 3 gry ScotieGo!).

We wrześniu 2022 r. w bibliotekach zaczęły się już regularne działania: otwarto cyfrowe centra edukacji (wsparcie ukraińskich uczniów w nauce szkolnej) oraz zajęcia w bibliotece (zajęcia artystyczne, ruchowe,

b_blioteka
dla wszystkich_ch
różni. równi. ważni.

programistyczne), które przy okazji zabawy i edukacji wspierają integrację grupy ukraińskiej i naukę języka polskiego. Także we wrześniu odbyło się 2-dniowe szkolenie stacjonarne (w dwóch grupach), na którym bibliotekarze poszerzyli swoją wiedzę z zakresu udzielania pierwszej pomocy psychologicznej, edukacji międzykulturowej i TeamUp. Grupa 21 bibliotekarzy i pracowników FRSI rozpoczęła naukę języka ukraińskiego (cotygodniowe spotkania online w 3 grupach).

W grudniu 2022 r. do projektu dołączyło 30 nowych bibliotek i ze względu na oszczędności (budżet był planowany na 100 nowych bibliotek) SCI zgodziło się na wydłużenie czasu realizacji do stycznia 2024 r (trwa procedura aneksowania umowy).

Do końca grudnia osiągnięto następujące główne wskaźniki: 2.215 zajęć, 7.972 osób uczestniczących, w tym 2.192 z Ukrainy, 95% uczestników zadowolonych z udziału.

BOOKS WITHOUT BORDERS

W grudniu 2022 r. FRSI rozpoczęła realizację projektu finansowanego ze środków programu Erasmus + pt. "Books without Borders" (No 2022-1-PL01-KA220-0000086876)" o wartości 400.000 EUR. Projekt planowany jest na 3 lata (grudzień 2022 - listopad 2025) i realizowany jest w partnerstwie z Trøndelag fylkebibliotek (Norwegia), Leser søker bok (Norwegia), Stadtbibliothek Köln (Niemcy), Fundacją Powszechnego Czytania i - jako partnerem stowarzyszonym - Ukraińskim Stowarzyszeniem Bibliotekarzy. FRSI pełni rolę lidera partnerstwa.

Główne planowane w projekcie działania to:

- przygotowanie książek dla osób mających problemy z czytaniem (osoby z dysleksją, słabiej widzące, osoby uczące się języka polskiego) - książek z czytelnym układem tekstu, czcionkami, dwujęzyczne;
- przygotowanie poradnika o tym, jak tworzyć takie książki i jak je promować oraz jak organizować zajęcia dla lokalnej społeczności w bibliotekach;
- przeprowadzenie cyklu szkoleń dla personelu organizacji partnerskich, by mogli potem szkolić wydawców, autorów i bibliotekarzy w swoich krajach;
- przeprowadzenie szkoleń dla bibliotekarzy, a następnie zorganizowanie przez nich zajęć w bibliotekach.

Dotychczas podpisano umowę grantową z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji (pełniącą rolę narodowej agencji) i umowy bilateralne pomiędzy FRSI a partnerami; odbyły się pierwsze spotkania robocze. Na styczeń 2023 r. planowane jest w Warszawie pierwsze spotkanie partnerów (stacjonarne).

AKCJE I KAMPANIE SPOŁECZNO-EDUKACYJNE

W 2021 r. FRSI, podobnie jak w latach ubiegłych prowadziła lub brała udział w wielu akcjach i kampaniach społecznych.

- » Od 2011 r. FRSI koordynuje w Polsce ogólnoeuropejską kampanię "All Digital Week", znaną pod polskim tytułem „**Tydzień z internetem**”. Ogólnoeuropejskim koordynatorem kampanii jest stowarzyszenie All Digital (d.Telecentre Europe, <https://all-digital.org/>), którego FRSI jest członkiem od 2012 r.

W ramach kampanii FRSI prowadzi polską stronę kampanii (<http://tydzienzinternetem.pl/>), na której gromadzi scenariusze zajęć i materiały edukacyjne przygotowane na potrzeby kampanii od czasu jej powstania. Podczas każdej kampanii

przygotowuje scenariusze zajęć dot. ważnych, bieżących wyzwań związanych z korzystaniem z internetu oraz zachęca biblioteki, szkoły i inne zainteresowane instytucje i organizacje do udziału w kampanii i promowania idei rozwoju kompetencji cyfrowych.

Również w 2022 r. zachęciliśmy biblioteki, szkoły oraz inne zainteresowane instytucje i organizacje do udziału w kampanii i promowania idei rozwoju kompetencji cyfrowych. Europejska kampania trwała przez miesiąc od 14.03 do 14.04.2022 r., w 5 obszarach tematycznych, których mogły dotyczyć wydarzenia organizowane w ramach kampanii: (1) rozwijanie umiejętności cyfrowych, włączenie cyfrowe i cyfrowa dostępność; (2) wspieranie umiejętności cyfrowych i obrona przed dezinformacją; (3) promowanie europejskich ram kompetencji cyfrowych (DigComp) oraz Europejskiego Certyfikatu Kompetencji Cyfrowych; (4) cyberbezpieczeństwo i bezpieczne korzystanie z internetu, (5) rozwój umiejętności STEM i STE(A)M oraz zachęcanie dziewcząt i kobiet do podejmowania studiów i kariery zawodowej w dziedzinach STEM.

FRSI, jako temat przewodni w Polsce, zaproponowała temat: "Uwaga: dezinformacja!", gdyż w 2022 r. kampania zbiegła się w czasie z wojną w Ukrainie. Jednym z elementów tej wojny jest nasilenie się zjawiska dezinformacji polegającego m.in. na celowym rozpowszechnianiu nieprawdziwych, wprowadzających w błąd, często bardzo szkodliwych informacji. Celem takich działań jest skłócanie społeczeństw, wywoływanie poczucia zagrożenia i pogłębianie społecznych podziałów. W dniu rozpoczęcia "Tygodnia z internetem 2022" uruchomiliśmy też stronę "Biblioteki dla Ukrainy" <https://bibliotekidlaukrainy.org.pl/>, będącą elementem inicjatywy, w ramach której wspieramy biblioteki pomagające osobom przybyłym do Polski po inwazji Rosji na Ukrainę stać się częścią lokalnych społeczności. Na stronie udostępniliśmy m.in. materiał pt. "Wojna Rosji z Ukrainą – Krótki przewodnik po dezinformacji i środkach zaradczych" oraz scenariusz zajęć "Nie daj się propagandzie! Jak rozpoznać dezinformację i radzić sobie z fake newsami".

W ramach kampanii przeprowadzono nabór instytucji, zaktualizowano stronę "Tygodnia z internetem" i zachęcono instytucje uczestniczące do wykorzystania w czasie tegorocznej kampanii materiałów przygotowanych na potrzeby inicjatywy "Biblioteki dla Ukrainy" (dział "Dezinformacja").

W 2022 r. do udziału w „Tygodniu z Internetem” zgłosiło się 38 instytucji: 29 bibliotek publicznych, 4 szkoły, 4 ośrodki kultury i 1 samorząd wojewódzki (woj. małopolskie). Ostateczne podsumowanie wyników kampanii wykazało, iż w ramach tegorocznej kampanii odbyło się co najmniej 39 wydarzeń, w których wzięły udział co najmniej 1.324 osoby.

- » **„Biblioteki dla Ukrainy”** to strona internetowa (<https://bibliotekidlaukrainy.org.pl/>), którą uruchomiliśmy w połowie marca 2022 r. w odpowiedzi na wyzwania dla bibliotek spowodowane wojną w Ukrainie oraz związanym z nią kryzysem uchodźczym w Polsce. Strona jest częścią inicjatywy FRSI dla bibliotek, które pomagają osobom przybyłym do Polski z Ukrainy stać się częścią lokalnych społeczności. Gromadzimy na niej wiedzę, dzięki której biblioteki mogą sprawniej prowadzić działania informacyjne, edukacyjne i kulturalne skierowane do osób potrzebujących i osób je wspierających, a także działania integrujące lokalne społeczności. Zbieramy tu praktyczne informacje, których szukają i o które często pytają osoby nowo przybyłe z Ukrainy do Polski – informacje dotyczące spraw codziennych, urzędowych i życiowych, związanych z pobytem w Polsce, pracą, nauką, komunikacją, funkcjonowaniem banków czy opieką zdrowotną. Kierujemy do stron z przydatnymi zasobami online, w tym książkami w języku ukraińskim i materiałami do nauki języka polskiego (jako obcego). Udostępniamy wzory dokumentów do pobrania. Zamieszczamy materiały na temat dezinformacji, która stała się potężną bronią agresora, i to właśnie teraz bardzo ważne jest, by umieć ją rozpoznawać i skutecznie się przed nią bronić. Zbieramy i pokazujemy inspiracje z polskich (i nie tylko) bibliotek, dobre praktyki działań edukacyjnych, kulturalnych, wspierających ludzi przybyłych z Ukrainy.

W związku z rozpoczęciem projektu "Biblioteka dla wszystkich. Równi. Różni. Ważni" (więcej: w pkt 16 sprawozdania), którego celem jest wsparcie bibliotek, by umożliwiły dzieciom i młodzieży z Ukrainy (i z Polski) wspólną naukę, zabawę i nawiązywanie relacji, na stronie "Biblioteki dla Ukrainy" stworzono stronę projektu i zamieszczono materiały wykorzystywane w działaniach edukacyjnych bibliotek. Są to m.in. zasoby przygotowane w ramach wdrożenia w bibliotekach Cyfrowych Centrów Edukacji, czyli oferty bibliotek biorących udział w projekcie, w ramach której uczniowie i uczennice z Ukrainy

otrzymają wsparcie w nauce ukraińskiej i polskiej podstawy programowej. Strona projektu dostępna jest w 3 językach (polskim, ukraińskim i angielskim) pod adresem: <https://bibliotekidlaukrainy.org.pl/biblioteka-dla-wszystkich/>.

- » **"O mowie nienawiści i hejcie"** to akcja edukacyjna, którą FRSI zainicjowała i zrealizowała w okresie marzec-czerwiec 2022 r. we współpracy z Fundacją Humanity in Action Polska. Celem akcji było promowanie postawy otwartości i akceptacji, kultury praw człowieka oraz reagowania i przeciwdziałania mowie nienawiści i hejtowi. Do akcji zostało przyjętych (wg kolejności zgłoszeń) 120 bibliotek, które otrzymały zamówioną przez siebie liczbę (od 1 do 18) egzemplarzy książki pod tytułem „O mowie nienawiści i hejcie”, z cieszącą się dużym zainteresowaniem serii edukacyjnej wydawanej przez Fundację Humanity in Action Polska. Uczestniczące w akcji biblioteki zorganizowały wydarzenia (w formie stacjonarnej lub online) dla młodzieży poświęcone tematyce mowy nienawiści i/lub hejtu, z wykorzystaniem książki "O mowie nienawiści i hejcie" lub wg własnych pomysłów. Przeprowadzono konkurs na najciekawsze relacje z wydarzeń. Nagrodzono (zestawami książek Fundacji Humanity in Action Polska oraz kartami podarunkowymi EMPIK o wartości 250 zł) relacje trzech bibliotek: Biblioteki Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworznie, Miejskiej Biblioteki Publicznej w Legionowie oraz Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej w Świdnicy.

- » **Akcja Żonkile** - jak co roku FRSI wspiera działania edukacyjne w ramach akcji Żonkile, organizowanej już po raz dziesiąty przez Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. W związku z kolejnymi rocznicami powstania w getcie warszawskim Muzeum POLIN przygotowuje specjalne oferty zawierające pakiet nowych, atrakcyjnych materiałów edukacyjnych dla różnych grup wiekowych. Z materiałów mogą skorzystać lokalne instytucje (takie jak szkoły i biblioteki) i przeprowadzić działania stacjonarne lub online. Każdorazowo FRSI zamieszcza informację o zgłoszeniach do kolejnej akcji na portalu biblioteki.org; wspiera też Muzeum POLIN w organizacji i moderacji webinarium skierowanego do bibliotek i instytucji kultury chcących wziąć udział w akcji. W webinarium z 2022 r. (z u działem A.Bikont).

19 IV 1943
POWSTANIE
W GETCIE
WARSZAWSKIM

- » W 2022 r. FRSI – we współpracy z Wydawnictwem Widnokrąg – zrealizowała konkurs (i akcję edukacyjną) pod hasłem **"Książki do zadań specjalnych"**, skierowaną do polskich bibliotek publicznych i szkolnych. Do akcji przyjęto, wg kolejności zgłoszeń, 70 bibliotek, które otrzymały książkę Lai Aguilar pt. „Wolfgang (niezwyczajny)” wydaną przez Wydawnictwo Widnokrąg w ramach projektu Wydawnictwa pn. „Książki do zadań specjalnych”. Zadaniem bibliotek było przeprowadzenie zajęć dla dzieci i/lub młodzieży (12-15 lat), inspirowanych tą książką, a następnie umieszczenie relacji w internecie. Dodatkowo, trzy biblioteki, które przygotowały najciekawsze, najbardziej oryginalne i atrakcyjne relacje ze spotkań, zostały nagrodzone zestawem książek z ww. projektu. Zrealizowano 3 webinarium dla osób z bibliotek uczestniczących w konkursie oraz innych, zainteresowanych jego tematyką. Webinarium były poświęcone tematami: inności, empatii, doświadczeń osób "innych" (osób z niepełnosprawnościami, uchodźców, osób niebinarnych), depresji i samobójstw nastolatków, a także wizjom końca świata w literaturze. Podczas webinarium, w których wzięło udział łącznie 211 osób, przedstawiliśmy książki, które poruszają trudne tematy, opowiadaliśmy o tym, w jaki sposób można wykorzystać je w pracy z nastolatkami i omawialiśmy propozycje warsztatowe inspirowane wybranymi tytułami. Podczas webinarium zrealizowano mini-konkursy, w których osoby uczestniczące wygrały zestawy książek Wydawnictwa Widnokrąg dla swoich bibliotek.

28.09.2022 r. przeprowadzono dodatkowe czwarte webinarium w ramach akcji, poświęcone książkom, które otrzymały Nagrodę Literacką Unii Europejskiej. Biblioteki realizowały zadanie konkursowe (przeprowadzenie zajęć dla dzieci i/lub młodzieży wokół książki pt. „Wolfgang (niezwyczajny)” i przesyłały zgłoszenia w konkursie na najciekawszą relację z przeprowadzonych zajęć.

- » W 2022 FRSI była, obok Fundacji ABCXXI - "Cała Polska czyta dzieciom", ponownie współorganizatorem ogólnopolskiej akcji **„Noc Bibliotek”** i brała udział w jej promocji. Organizatorem głównym akcji było Centrum Edukacji Obywatelskiej.

VIII edycja akcji odbyła się 1.10.2022 r. pod hasłem "To się musi powieść". Swoją udział w akcji zgłosiło 1.500 bibliotek. 20 września odbyło się webinarium poświęcone VIII edycji akcji, w którym wzięło udział 398 osób. Nagrano także film z udziałem polskich pisarzy, ludzi kultury, organizatorów i partnerów Nocy Bibliotek, z wypowiedziami interpretującymi hasło akcji (swoje wypowiedzi dodały także dwie osoby z FRSI) (link do filmu: <https://www.facebook.com/nocbibliotek/videos/758813355387816/>).

- » Z uwagi na duże zainteresowanie akcją „BOOM! na komiksy i gry planszowe w bibliotece” zorganizowanej na jesieni 2021 r. podjęto decyzję, by uruchomić jej drugą edycję pod nazwą „**BOOM2! na komiksy i gry planszowe w bibliotece**”. Akcję przeprowadziliśmy w październiku i listopadzie 2022 r. 100 bibliotek przyjętych do akcji według kolejności zgłoszeń, otrzymało pakiety komiksów i gier wydawnictwa Story House Egmont. Udostępniliśmy 3 nowe scenariusze zajęć dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem komiksów i gier. Zostały one poświęcone: łamigłówkom i grom logicznym, rozpoznawaniu emocji za pomocą komiksów oraz tworzeniu komiksów na podstawie książek. Przeprowadziliśmy 3 webinaria z udziałem gości (P. Staronia, T. Kołodziejczaka i P. Jasika), którzy podzielili się wiedzą o komiksach i grach oraz pomysłami na ich wykorzystanie w bibliotece. Podczas webinarium zrealizowaliśmy mini-konkursy, w których osoby uczestniczące odpowiadały na pytania konkursowe i wygrywały dodatkowe pakiety publikacji dla swoich bibliotek. Na koniec przeprowadziliśmy konkurs dla bibliotek na relacje z zrealizowanych wydarzeń i nagrodziliśmy 13 bibliotek (wyniki konkursu ogłosiliśmy podczas XIII kongresu bibliotek "Spotkajmy się!").

Na jesieni 2022 r. uzgodniono z wydawnictwem Story House Egmont szczegóły oferty dla bibliotek i przeprowadzono wakacyjny zwiastun akcji: wysyłkę wybranych komiksów do bibliotek zgłoszonych za pomocą mediów społecznościowych.

Ponadto, w ramach współpracy z wydawnictwem Story House Egmont i w związku z wojną w Ukrainie oraz nowymi potrzebami bibliotek, jakie pojawiły się w wyniku napływu do Polski osób z Ukrainy, przekazaliśmy także bibliotekom pakiety komiksów "Kajko i Kokosz. Wielki turniej" w języku ukraińskim. W otwartym naborze przeprowadzonym przez FRSI wzięło udział 150 bibliotek, do których trafiły komiksy (decydowała kolejność zgłoszeń).

INNE AKTYWNOŚCI FRSI

FRSI należy do następujących stowarzyszeń i koalicji:

- » **Stowarzyszenia All Digital** (dawniej Telecentre Europe), zrzeszającego telecentra w całej Europie i działającego na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych;
- » **Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych**, zrzeszającej ponad 130 organizacji z całej Polski, stawiającej sobie za cel dbanie o dobre otoczenie społeczno-prawne dla działalności trzeciego sektora;
- » **Stowarzyszenia Grupa Zagranica**, skupiającego ponad 60 polskich organizacji pozarządowych zaangażowane w międzynarodową współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną i edukację globalną;
- » **Szerokiego Porozumienia na rzecz Rozwoju Umiejętności Cyfrowych**, powołanego z inicjatywy Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz Lidera Cyfryzacji;
- » **Partnerstwa na rzecz Edukacji Finansowej**, nieformalnej grupy blisko 20 organizacji i instytucji, której misją jest stworzenie platformy dialogu służącej koordynacji i współpracy sektora publicznego, prywatnego i organizacji pozarządowych w celu oferowania mieszkańcom Polski - wszystkim grupom społecznym - wysokiej jakości edukacji finansowej, dopasowanej do ich potrzeb.

Przedstawicielka FRSI od czerwca 2017 r. jest **członkinią zarządu Grupy Zagranica**. Do zadań zarządu należy m. in. opracowanie projektu rocznego planu pracy i budżetu, sporządzanie sprawozdań z działalności Grupy oraz sprawozdań finansowych, opracowanie i przedstawienie Walnemu Zebraniu propozycji kierunków działania Grupy, powoływanie i likwidacja stałych lub doraźnych komisji i grup roboczych oraz nadzór nad ich pracami, a także reprezentowanie Grupy na zewnątrz, formułowanie stanowisk i opinii Grupy po zasięgnięciu opinii członków Grupy.

W roku 2023 Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego będzie kontynuowała swoją działalność statutową.

3. Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.

4. W 2022 roku Zarząd fundacji wprowadził następujące zarządzenia:

- Zarządzenie nr 1/2022 z dnia 3 stycznia 2022r. w sprawie przyjęcia do użytkowania w Fundacji Elektronicznego Systemu Obiegu Dokumentów
- Zarządzenie nr 2/2022 z dnia 26 kwietnia 2022r. w sprawie ustalenia dnia 2 maja 2022 dniem wolnym od pracy dla pracowników Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
- Zarządzenie nr 3/2022 z dnia 13 czerwca 2022r. w sprawie ustalenia dni 17 czerwca 2022 oraz 31 października 2022 dniami wolnymi od pracy dla pracowników Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
- Zarządzenie nr 4/2022 z dnia 21 czerwca 2022r. w sprawie zmiany postanowień Reguł pracy i wynagradzania Pracowników Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego”
- Zarządzenie nr 5/2022 z dnia 29 czerwca 2022r. w sprawie wprowadzenia „Procedury zakupowej i finansowej Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego obowiązujące w projekcie Save The Children International” oraz „Polityki Ochrony Dzieci w projektach realizowanych przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w partnerstwie z Save The Children International (SCI)”.
- Zarządzenie nr 6/2022 z dnia 22 lipca 2022r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Elżbiecie Jankowskiej
- Zarządzenie nr 7/2022 z dnia 27 października 2022r. w sprawie aktualizacji Procedury „REGULAMIN PODRÓŻY SŁUŻBOWYCH PRACOWNIKÓW FUNDACJI ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO (FRSI)”.
- Zarządzenie nr 8/2022 z dnia 5 grudnia 2022r. w sprawie ustalenia dnia 27 grudnia 2022 dniem wolnym od pracy dla pracowników Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
- Zarządzenie nr 9/2022 z dnia 21 grudnia 2022r. w sprawie udzielenia Pełnomocnictwa Pani Barbarze Janiak
- Zarządzenie nr 10/2022 z dnia 21 grudnia 2022r w sprawie przeprowadzenie inwentaryzacji rocznej składników majątkowych Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.

5. Na uzyskane łączne przychody w kwocie 9.094.676,46 PLN składają się przede wszystkim przychody z nieodpłatnej działalności statutowej, które wyniosły 9.038.723,24 PLN i pochodziły w istotnej części z dotacji i darowizn przekazanych przez fundatora Polsko-Amerykańską Fundację Wolności na realizację projektu „Program Rozwoju Bibliotek” w wysokości 2.137.285,55 PLN, na realizację projektu „Nowe Technologie Lokalnie” w wysokości 2.022.353,71 PLN. Ponadto Fundacja otrzymała środki z Microsoft na realizację projektu „My Digital Life” w wysokości 953.874,18 PLN, z EFRR POPC na realizację projektu „Lekcja: Enter” w wysokości 577.015,18 PLN, z Funduszy EOG, pochodzących z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii na „Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny” w wysokości 1.284.293,28 PLN, z Good Things Foundation na realizację projektu „Kompetencje 3.0” w wysokości 789.736,51 PLN, z Save The Children International na realizację projektu „Biblioteka dla Wszystkich. Różni. Równi. Ważni.” w wysokości 1.182.936.64 PLN oraz z pozostałych darowizn na wsparcie działań statutowych w wysokości 91.228,19 PLN.

Pozostałe źródła to przychody finansowe, głównie z odsetek, stanowiących łączną kwotę 10.461,64 PLN oraz pozostałe przychody operacyjne w wysokości 45.491,58 PLN, w tym:

- świadczenia medyczne i połączenia telefoniczne, refakturowane na pracowników – 14.069,08 PLN
- otrzymana darowizna sprzętu komputerowego – 31.350,00 PLN
- inne przychody – 72,50 PLN

6. Poniesione koszty na:

- a) realizację celów statutowych: 9.033.664,02 PLN
- b) administrację: 5.055,38 PLN
 - usługi obce – 2.861,65 PLN
 - korekta składek ZUS – 948,92 PLN
 - pozostałe koszty – 1.244,81 PLN
- c) działalność gospodarczą: 0,00 PLN
- d) koszty finansowe: 2.658,61 PLN
- e) pozostałe koszty w wysokości 45.482,10 PLN, w tym:
 - świadczenia medyczne i połączenia telefoniczne, poniesione w imieniu pracowników - 14.069,08 PLN
 - przekazanie w darze otrzymanego sprzętu komputerowego – 24.550,00 PLN
 - umorzenie otrzymanego w darze sprzętu komputerowego – 6.800,00 PLN
 - inne koszty – 63,02 PLN

7. Dodatkowe dane liczbowe:

- a) liczba pracowników według stanu na 31.12.2022 r. wyniosła 18 osób, zatrudnionych na następujących stanowiskach:
 - Dyrektor Programowy FRIS/ Prezes Zarządu FRIS,
 - Główny Specjalista ds. Finansów,
 - Koordynator ds. Projektów
 - Koordynator Projektów,
 - Koordynator Projektów,
 - Koordynator Projektów,
 - Koordynator Projektów,
 - Koordynator Projektów,
 - Koordynator Projektów,
 - Koordynator Projektów,
 - Koordynator Projektów,
 - Specjalista ds. komunikacji i monitorowania działań lokalnych.
 - Koordynator Projektów i Fundraisingu,
 - Redaktor Naczelna portalu biblioteki.org,
 - Specjalista ds. Administracji i realizacji projektów,
 - Specjalista ds. Realizacji Projektów i Komunikacji
 - Specjalista ds. Rozliczeń,
 - Specjalista ds. Rozliczeń
- b) łączna kwota wynagrodzeń brutto z tytułu umów o pracę w roku 2021 wyniosła 1.949.801,15 PLN; wynagrodzenia brutto za okres sprawozdawczy wypłacone łącznie członkom Zarządu i członkom Rady Fundacji stanowią kwotę 83.193,60 PLN;
- c) wydatki na wynagrodzenia brutto z umów zlecenia wyniosły 692.995,90 PLN
- d) udzielone przez Fundację pożyczki pieniężne: 0,00 PLN
- e) kwoty ulokowane na rachunkach bankowych na dzień 31.12.2021 r.:
w Banku PEKAO S.A. wyniosły 0,00 PLN
- f) wartości nabytych obligacji lub akcji: 0,00 PLN

- g) wartość nabytych w roku środków trwałych, stanowiących urządzenia techniczne i maszyny, wynosiła 113.600,08 PLN
- h) wartość aktywów na dzień bilansowy wynosi 6.741.118,42PLN; wartość zobowiązań i rezerw na zobowiązania na dzień bilansowy wynosi 6.273.077,35 PLN, w tym kwota 6.224.093,83PLN stanowiąca rozliczenia międzyokresowe.
- i) środki pieniężne na rachunkach bankowych na dzień 31.12.2021 – 6.194.788,62PLN

8. Fundacja w 2022 roku nie realizowała zadań publicznych.

9. Fundacja jest podatnikiem podatku od osób prawnych, podatnikiem podatku od towarów i usług i płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych.

10. Fundacja złożyła do Pierwszego Urzędu Skarbowego Warszawa – Śródmieście wymagane prawem deklaracje podatkowe za 2022 rok, a mianowicie: CIT-8, CIT-8/O, CIT-D, IFT-2, PIT-4R, , JPK_VAT7M.

11. W okresie sprawozdawczym w Fundacji były przeprowadzone następujące kontrole:

- z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dotycząca lat 2018-2019.
- czynności sprawdzających w zakresie zwrotu podatku od towarów i usług
- okresowe kontrole Grantodawców, dotyczące prawidłowości rozliczeń projektów

Sprawozdanie finansowe podlega corocznemu badaniu niezależnego biegłego rewidenta.

12. Fundacja nie przyjmowała i nie dokonywała płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 EUR - zarówno jako pojedynczej operacji, jak i kilku operacji, które wydają się ze sobą powiązane.

Warszawa, 13 czerwca 2023 r.